

LLEI 17/2006, DE 13 DE NOVEMBRE, INTEGRAL DE L'ATENCIÓ I DELS DRETS DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA DE LES ILLES BALEARS¹

*(BOIB núm. 163, de 18 de novembre de 2006;
correcció d'errades BOIB núm. 24, de 13 de febrer de 2007)*

[DEROGADA]

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

L'article 39 de la Constitució Espanyola assenyala que els poders públics han d'assegurar la protecció social, econòmica i jurídica de la família, i estableix que els infants han de gaudir de la protecció prevista en els acords internacionals que vetllen pels seus drets.

Per altra banda, i en la mateixa línia de protecció de les persones menors d'edat, diversos tractats internacionals, entre els quals destaca per la seva transcendència la Convenció sobre els drets de l'infant, adoptada per l'Assemblea General de Nacions Unides el 20 de novembre del 1989, i ratificada l'any següent per Espanya mitjançant l'instrument de ratificació de 30 de novembre del 1990, reconeixen una sèrie de drets i obliguen els poders públics dels estats part a adoptar mesures legislatives que garanteixin l'establiment de sistemes de protecció de persones menors d'edat que estiguin en situació de risc, desamparament, marginació, explotació, etc. Així mateix i en l'àmbit europeu, la Resolució A3-0172/92 del Parlament Europeu va aprovar la Carta europea dels drets de l'infant.

En aplicació d'aquests manaments constitucionals i internacionals, l'Estat espanyol ha dictat diverses normes la finalitat de les quals és reconèixer i garantir els drets a les persones menors d'edat. Entre aquestes, destaquen les lleis de modificació del Codi Civil: així, la Llei 21/1987, d'11 de novembre, de modificació de determinats articles del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil en matèria d'adopció, i molt especialment, la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor i de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil.

De tot això, podem afirmar que la publicació i les modificacions d'aquestes lleis al llarg dels darrers anys han anat plasmant en l'ordenament jurídic, amb un gran encert, el canvi de consciència social sobre el protagonisme que juguen les persones menors d'edat en la societat, singularment un canvi qualitatiu ja que se'ls atorga la condició de subjectes actius i titulars de drets que desenvolupen i exerceixen des del seu àmbit personal i social.

És indiscutible que les persones menors d'edat en l'exercici que fan dels seus drets es troben, a causa de la seva minoria d'edat, en una situació de major vulnerabilitat que les adultes. D'aquí deriva la necessitat de proporcionar-los una protecció específica, jurídica i administrativa que signifiqui un plus respecte de la generalitat de la ciutadania.

¹ Aquesta Llei ha estat **derogada** per la Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears ([BOIB núm. 26, de 28 de febrer de 2019](#)).

A l'àmbit de les Illes Balears, i en virtut de l'article 16 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears; de l'article 5.1.a) de la Llei Orgànica 9/1992, de 23 de desembre, de transferència de competències a les comunitats autònomes que hi varen accedir per la via de l'article 143 de la Constitució; del Reial Decret 2170/1993, de 10 de desembre, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria de protecció de menors; de l'article 10.33 de la Llei Orgànica 9/1994, de 24 de març, de reforma de l'Estatut d'Autonomia, i de la posterior reforma operada per la Llei Orgànica 3/1999, de 8 de gener, per la qual l'apartat 33 de l'article 10 de l'Estatut passà a ser l'apartat 35; a més del marc general que estableix la Llei 9/1987, d'11 de febrer, d'acció social, es dictaren dues disposicions legals que afecten directament les persones menors d'edat a la comunitat autònoma: la Llei 6/1995, de 21 març, d'aplicació de les mesures judicials sobre menors infractors, i la Llei 7/1995, de 21 de març, de guarda i protecció de menors desemparats.

No obstant això, en l'actualitat i per aconseguir les condicions afavoridores que garanteixin a les persones menors d'edat que es trobin en el territori de les Illes Balears, amb independència de quina sigui la seva situació administrativa, l'exercici i el desenvolupament dels drets que els corresponen, es fa necessària una norma de caràcter integral que reguli els drets i les obligacions de les persones menors d'edat i els mecanismes d'actuació dels poders públics.

Es considera inherent a una norma com aquesta reunir i fer explícites les obligacions que vinculen tots els poders públics, les institucions i entitats que desenvolupen una activitat dirigida a la població infantil o que repercuteix, directament o indirecta, als pares o a les mares i als familiars, a les persones menors d'edat, i a la societat en general.

El concepte d'integralitat, per garantir la seva eficàcia, ha d'assignar competències, atribuir responsabilitats, planificar actuacions i facilitar la col·laboració i la coordinació de les diferents administracions, institucions, entitats, professionals i ciutadans.

II

Pel que fa a l'estructura i al contingut de la Llei, es divideix en vuit títols, dues disposicions addicionals, dues de transitòries, una de derogatòria i dues de finals.

En el títol I es fixen les disposicions generals entre les quals destaca l'aplicació d'aquesta Llei a totes les persones menors d'edat que es trobin en el territori de les Illes Balears, amb independència de quina sigui la seva situació administrativa, a la vegada que es regulen els principis rectors que han de regir les actuacions públiques i privades en l'exercici de les competències en matèria de promoció i protecció dels drets de les persones menors d'edat.

El títol II regula la distribució de competències entre les administracions públiques de les Illes Balears que tenen competències en matèria de menors : l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, els consells insulars i els ajuntaments. Aquesta distribució de competències s'ha dut a terme amb un escrupolós respecte tant a les lleis de transferències dictades pel Parlament a favor dels consells insulars, com a la normativa de règim local.

Els drets i els deures de les persones menors d'edat regulats en el títol III es configuren com els veritables protagonistes de la norma, la qual pretén no solament el reconeixement de drets, sinó també establir els mecanismes de protecció corresponents.

La raó que justifica aquest reconeixement és que les persones menors d'edat, tant a l'ordenament intern com a l'internacional, han deixat de ser considerades persones incapaces, futures persones, per convertir-se en titulars d'una sèrie de drets de contingut anàleg al de les persones majors d'edat en uns casos, i en d'altres, adaptats a les seves necessitats.

És per això que a més dels drets reconeguts per la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor (que recull bàsicament els drets fonamentals de tots els espanyols i les espanyoles adaptats a la realitat social i jurídica de les persones menors d'edat), se'n reconeixen d'altres a l'àmbit educatiu, sanitari, sociocultural, de benestar social, etc.

L'objectiu d'aquesta llei no és solament el reconeixement formal de drets a les persones menors d'edat, sinó també garantir un sistema de protecció eficaç pel que fa a les vulneracions d'aquests drets. S'estableixen una sèrie de prohibicions respecte d'activitats que poden suposar un atemptat contra els drets dels quals són titulars les persones menors d'edat, a la vegada que imposa a les administracions públiques de les Illes Balears una sèrie d'obligacions que tenen per objectiu l'exercici efectiu dels seus drets i el desenvolupament de programes de prevenció de situacions de maltractaments físics, psíquics o abusos sexuals, i també de qualsevol situació que pugui interpretar-se com a explotació de les persones menors d'edat.

També s'estableixen una sèrie de deures a les persones menors d'edat en els àmbits familiar, educatiu, social i mediambiental.

El títol IV regula la protecció social i jurídica de la persona menor d'edat, que s'entén com el conjunt d'actuacions socials i jurídiques per atendre les seves necessitats que tendeixin a garantir-ne el desenvolupament integral i a promoure una vida familiar normalitzada. Aquest títol es fonamenta en la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, estableix el marc d'intervenció en matèria de protecció de menors i diferencia les situacions de risc de les situacions de desemparament de la persona menor d'edat, basada en la intensitat de la intervenció administrativa i del major o menor grau d'intromissió que aquesta representa en l'esfera de la persona menor d'edat i de la seva família.

El títol V estableix els criteris d'actuació i les modalitats d'execució de les mesures que dicten els jutjats de menors, tenint en compte la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, i el reglament que la desplega.

S'estableixen les actuacions que en matèria d'aplicació de mesures judicials sobre persones menors infractores corresponen a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i l'execució d'aquestes mesures.

L'organització institucional es regula en el títol VI, en el qual destaquen tres institucions: la Sindicatura de Greuges, el Consell de la Infància i la Família de les Illes Balears -que, amb funcions de consulta i proposta, es constitueix com un fòrum de debat i de diàleg de totes les institucions i entitats implicades en matèria de menors- i la Comissió Interinsular de Protecció de persones menors d'edat, que té com a objectiu fixar criteris d'aplicació de la normativa vigent i avaluar l'estratègia en matèria de protecció de menors.

El títol VII es dedica a la iniciativa social i a les institucions col·laboradores. És evident que la protecció i la divulgació dels drets de les persones menors d'edat no és una tasca exclusiva dels poders públics, per tant destaca el paper que han de jugar les institucions privades tant pel que fa al foment i a la divulgació dels drets de les persones menors d'edat com a la seva col·laboració en matèria de protecció de persones menors d'edat.

Finalment, el títol VIII estableix un règim d'infraccions i sancions contra aquelles conductes que suposin vulneració dels drets reconeguts a les persones menors d'edat, com també contra aquelles que suposin l'incompliment de les obligacions que aquesta llei imposa a pares i mares, a les persones que exerceixen la tutela, la guarda o la representació de les persones menors d'edat, i també a les entitats que tenen entre les seves finalitats la protecció de les persones menors d'edat.

En definitiva, es tracta d'una norma que, posant especial atenció en el sistema de protecció de la persona menor d'edat i en el reconeixement dels seus drets, pretén regular amb caràcter general l'atenció integral que s'ha de prestar en els àmbits de la prevenció, la protecció i l'execució de les mesures de protecció i reforma.

Aquesta llei serà un instrument útil per millorar les condicions de vida de les persones menors d'edat que es trobin en el territori de les Illes Balears, amb independència de quina sigui la seva situació administrativa i, especialment, d'aquelles més necessitades de protecció social i jurídica.

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquesta llei és assegurar la protecció integral de les persones menors d'edat mitjançant el reconeixement i la garantia dels drets de què són titulars, l'establiment d'un sistema integral que les protegeixi en tots els àmbits i la fixació dels principis que han de regir l'actuació de les entitats responsables de la seva atenció.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei s'aplica a totes les persones menors d'edat que es trobin en el territori de les Illes Balears, amb independència de quina sigui la seva situació administrativa.

També és d'aplicació a les institucions i a les persones físiques o jurídiques assentades a les Illes Balears i que en virtut d'obligació legal o en el desenvolupament de les seves activitats tinguin relació amb les persones menors d'edat i els seus drets, en els termes establerts en aquesta llei i a la resta de legislació que hi sigui d'aplicació.

2. S'entén per minoria d'edat el període de vida comprès entre el naixement i la majoria d'edat fixada per llei. Als efectes d'aquesta llei i de les seves disposicions de desenvolupament, s'entén per infància el període de vida de les persones comprès des del naixement i l'edat de dotze anys, i per adolescència, des dels dotze anys fins a la majoria d'edat fixada a l'article 12 de la Constitució.

3. En el cas que per l'aplicació de la llei personal de la persona menor d'edat, aquesta assoleixi la majoria d'edat abans del que estableix la legislació espanyola, li

són d'aplicació els preceptes d'aquesta llei, en tot allò que li sigui favorable, fins que compleixi els divuit anys.

Article 3. Modalitats de l'atenció a les persones menors d'edat

L'atenció a les persones menors d'edat es du a terme mitjançant:

- a) Les accions de promoció i defensa dels seus drets.
- b) Les actuacions per a la prevenció de les situacions de desavantatge personal i social de les persones menors d'edat.
- c) L'acció de protecció en els casos de risc de desemparament o de desemparament.
- d) Les accions per tal d'evitar, si n'és el cas, la intervenció en persones menors d'edat i adolescents en situació de conflicte social.
- e) La intervenció d'orientació prioritàriament educativa i de reinserció de les persones menors d'edat infractores.
- f) Les accions dirigides a la prevenció del conflicte especialment dins l'àmbit educatiu.

Article 4. Principis

En l'exercici de les competències en matèria de promoció i protecció dels drets de les persones menors d'edat, les actuacions públiques i privades s'han d'ajustar als principis rectors següents:

- a) S'ha d'afavorir l'interès superior de la persona menor d'edat davant qualsevol altre interès legítim que hi pugui concórrer.
- b) S'ha de vetllar perquè les persones menors d'edat exerceixin els seus drets, particularment el dret a ser escoltades en aquelles decisions que els incumbeixin.
- c) S'ha de garantir l'aplicació del principi d'igualtat, eliminant qualsevol discriminació per raó de naixement, sexe, raça, religió, origen nacional, ètnic o social, idioma, opinió, discapacitat física, psíquica o sensorial, condició social o econòmica de les persones menors d'edat o de les seves famílies, o qualsevol altra circumstància discriminatòria.
- d) S'han de tenir en compte les circumstàncies personals, congènites o sobrevingudes que afectin les condicions de vida i el desenvolupament de qualsevol persona menor d'edat, i s'han de promoure els mecanismes de compensació necessaris per assegurar el principi d'igualtat d'oportunitats, en especial entre al·lots i al·lotes i entre adolescents, i el respecte a les diferències.
- e) S'han de potenciar les actuacions preventives i la detecció precoç d'aquelles circumstàncies que puguin suposar situacions d'explotació, indefensió, inadaptació, marginació, abandonament, maltractament actiu o passiu de qualsevol tipus, desavantatge social o conculcació d'algun dels drets que tinguin reconeguts les persones menors d'edat.
- f) S'ha de garantir que les actuacions que s'ofereixen per part de les administracions públiques, així com el conjunt d'activitats que es desenvolupin per part de totes les entitats públiques i privades, tinguin un caràcter eminentment educatiu.
- g) S'ha d'impulsar el desenvolupament d'una política integral d'atenció i protecció a les persones menors d'edat que activi els recursos per a la cobertura de les

necessitats bàsiques de salut, educació, habitatge, cultura, oci i la compensació de tota mancança que pugui impedir o limitar el desenvolupament personal i social i l'autonomia de la persona menor d'edat.

- h) S'han de fomentar en les persones menors d'edat els valors de tolerància, solidaritat, respecte, igualtat, participació i, en general, els principis democràtics de convivència establerts a la Constitució Espanyola i a l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.
- i) Els poders públics han d'establir i aplicar els criteris de coordinació interinstitucional que impedeixin la duplicitat d'actuacions per satisfer el mateix servei i han de limitar les actuacions que afectin la intimitat personal o familiar a aquelles indispensables que resultin d'interès per a la persona menor d'edat.
- j) S'ha de garantir la confidencialitat de les actuacions que es realitzin en interès i defensa de la persona menor d'edat.
- k) S'ha de procurar una major eficàcia de l'acció protectora mitjançant una planificació integral de totes les actuacions dirigides al sector d'infància i joventut d'àmbit autonòmic, insular i local.
- l) S'han d'afavorir les relacions intergeneracionals, propiciant el voluntariat de les persones majors i de la joventut per col·laborar en activitats amb persones menors d'edat.
- m) S'ha de fomentar, mitjançant campanyes de divulgació i la promoció de mesures positives, la solidaritat i la sensibilitat social davant de totes les qüestions relacionades amb les persones menors d'edat, a la fi de prevenir qualsevol tipus de marginació, abús i explotació i d'impulsar el paper de la societat civil en defensa dels seus drets i llibertats.

Article 5. Interpretació de la llei

La interpretació de les disposicions d'aquesta llei, la de les normes que la despleguin i la de les que regulin les activitats que es dirigeixin a l'atenció de persones menors d'edat, s'han de fer de conformitat amb els tractats internacionals dels quals Espanya sigui part i, especialment, d'acord amb la Convenció dels Drets de l'Infant de les Nacions Unides de 20 de novembre del 1989. En tot cas, aquesta interpretació s'ha d'orientar al benestar i al benefici de la persona menor d'edat com a expressió del seu superior interès.

Article 6. Col·laboració institucional

1. Les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques de les Illes Balears que tinguin coneixement de l'incompliment de les previsions d'aquesta llei o de la conculcació de qualsevol dels drets dels quals siguin titulars les persones menors d'edat, han d'adoptar immediatament totes les mesures que siguin necessàries per aconseguir el cessament d'aquestes actuacions d'acord amb les atribucions que legalment els corresponguin. En la resta dels supòsits, han de posar la situació en coneixement de l'autoritat competent en la matèria.

2. Totes les administracions públiques incloses dins l'àmbit d'aplicació de la llei cooperaran en la detecció de les situacions de risc, desemparament, inadaptació o desajust social, en la seva investigació i en la intervenció acordada per a les persones menors d'edat afectades. En l'atenció, el seguiment i el suport hauran de ser assegurats de manera prioritària, puntual, completa i coordinada pels seus respectius

programes, serveis i recursos tant durant l'execució de les mesures contemplades en aquesta llei, com una vegada finalitzada la mesura, i han de contribuir a la culminació o al reforçament del procés d'integració familiar i social d'aquests.

Article 7. Prioritat pressupostària

Les administracions públiques de les Illes Balears, a l'àmbit de les seves competències, han de tenir, entre les seves prioritats pressupostàries, les activitats de promoció, atenció, protecció, formació, lleure, participació i integració de les persones menors d'edat.

TÍTOL II COMPETÈNCIES DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES DE LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I ADMINISTRACIONS COMPETENTS

Article 8. Competències i funcions de les administracions públiques de les Illes Balears

1. Les administracions públiques de les Illes Balears amb competències en matèria de persones menors d'edat són:

- a) La comunitat autònoma de les Illes Balears.
- b) Els consells insulars.
- c) Els ajuntaments de les Illes Balears i les entitats locals d'àmbit inferior al municipal.
- d) Les entitats supramunicipals de les Illes Balears i altres entitats locals.

2. Les administracions territorials esmentades al punt anterior podran actuar a través de les entitats autònomes, les empreses públiques i la resta d'entitats de dret públic per tal de gestionar les polítiques, els programes i les accions en matèria de persones menors d'edat.

3. Les administracions públiques esmentades als apartats anteriors poden exercir les funcions que suposin prestació de serveis públics mitjançant la gestió directa o indirecta d'aquests serveis.

CAPÍTOL II ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

Article 9. Govern de les Illes Balears

El Govern de les Illes Balears té la iniciativa legislativa i exerceix la funció executiva i la potestat reglamentària per garantir l'atenció i els drets de la persona menor d'edat, d'acord amb l'establert a la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, i a la Llei 8/1997, de 18 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de tutela, acolliment i adopció de menors.

Article 10. Potestat reglamentària normativa

Correspon al Govern de les Illes Balears l'exercici de la potestat reglamentària normativa sobre les competències assumides pels consells insulars d'acord amb el que disposa la Llei 8/1997, de 18 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de tutela, acolliment i adopció de menors, amb subjecció a les limitacions establertes als apartats 1 i 2 de l'article 49 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, i, en especial, el desplegament reglamentari dels procediments necessaris per a la formalització dels expedients administratius de protecció de persones menors d'edat.

Article 11. Potestats genèriques en matèria de protecció de persones menors d'edat

El Govern de les Illes Balears, en matèria de protecció de persones menors d'edat, es reserva les potestats, els serveis, les funcions i les actuacions genèriques següents:

- a) La coordinació dels consells insulars en l'exercici de la competència transferida en matèria de tutela, acolliment i adopció, amb les facultats connexes i aquelles en les quals es concreta, atès el tenor del títol IV de la Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars. La fixació, el seguiment i l'avaluació de les directrius d'obligat compliment per a aquesta coordinació.
- b) La gestió de les estadístiques autonòmiques.
- c) L'estudi, la investigació, les publicacions, els congressos, els plans de formació dels professionals, els programes experimentals i els plans de promoció i protecció de les persones menors d'edat i dels seus drets, d'àmbit autonòmic.
- d) La representació i les relacions amb altres comunitats autònomes, amb l'Administració General de l'Estat i amb organismes internacionals, i també programes de cooperació amb els anteriors. Les relacions internacionals sobre adopció i acolliment familiar, sense perjudici de les competències de l'Administració General de l'Estat.

Article 12. Potestats específiques en matèria de protecció de persones menors d'edat

El Govern de les Illes Balears es reserva l'exercici de les accions legals pertinents en defensa dels drets de les persones menors d'edat en els termes que determina la Llei Orgànica 1/1996, de 15 gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil.

Article 13. Potestats en aplicació de les mesures judicials sobre persones menors d'edat infractores

1. L'administració autonòmica, mitjançant la conselleria competent en matèria de persones menors d'edat, té atribuïdes, per desplegar i aplicar aquesta llei, referent a l'execució de les mesures que adopten els jutges i les jutgesses de persones menors d'edat en les seves resolucions, les funcions següents:

- a) L'execució material de les mesures que adopten els jutges i les jutgesses de persones menors d'edat en les seves resolucions.
- b) La provisió dels recursos materials i personals necessaris per a l'execució de mesures judicials imposades, sense perjudici de poder sol·licitar la col·laboració d'altres administracions.

- c) La creació, la direcció, l'organització i la gestió dels serveis, les institucions i els programes adequats per garantir l'execució correcta de les mesures establertes a la legislació d'aplicació.
- d) L'autorització, el registre, l'homologació, la inspecció i l'avaluació dels serveis i centres amb els quals formalitzi convenis o acords per a l'aplicació de determinades mesures judicials.
- e) La comunicació al Ministeri Fiscal i al jutge o a la jutgessa de persones menors d'edat de l'execució de les mesures judicials i extrajudicials imposades i del seguiment d'aquestes mesures.
- f) La planificació, l'elaboració i l'avaluació dels programes d'actuació en aquesta matèria.
- g) La sensibilització de l'opinió pública mitjançant l'organització de campanyes de divulgació en defensa de l'atenció i dels drets i els deures de les persones menors d'edat que hagin comès alguna infracció penal, a efectes de la seva reinserció social, amb subjecció a la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal i la resta de normativa vigent en matèria de persones menors d'edat.

2. En relació amb la coordinació amb les altres administracions amb competències sobre la matèria serà d'aplicació el que disposen els articles 15.2 i 18.2 d'aquesta llei.

Article 14. Planificació

1. En el marc de la planificació general, el Consell de Govern de les Illes Balears ha d'aprovar el primer any de cada legislatura un pla integral d'atenció a la infància i a l'adolescència, aplicable per un període no inferior a tres anys revisables periòdicament i amb la finalitat de poder implementar en cada moment programes i accions que donin resposta a les necessitats de les persones menors d'edat d'acord amb l'edat i les circumstàncies.

2. El Pla integral d'atenció a la infància i a l'adolescència de les Illes Balears ha de tenir en compte les disposicions de la Convenció sobre els Drets de l'Infant i s'ha d'inspirar en els principis de responsabilitat pública, universalitat, integració, intervenció normalitzada, pluralitat, cooperació interinstitucional, solidaritat i participació.

3. El Pla integral d'atenció a la infància i a l'adolescència s'ha d'elaborar en coordinació entre els diferents òrgans competents de les conselleries afectades, amb els consells insulars i les entitats locals en l'àmbit de les seves competències, en col·laboració amb les entitats públiques o privades relacionades amb la matèria de persones menors d'edat, i ha de concretar les actuacions que han de desenvolupar les diferents administracions públiques a les Illes Balears durant el seu període de vigència.

CAPÍTOL III CONSELLS INSULARS

Article 15. Competències dels consells insulars

D'acord amb la Llei 8/1997, de 18 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de tutela, acolliment i adopció de menors, i sense perjudici

d'altres competències que l'ordenament jurídic vigent els atribueixi, els consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa i Formentera:

1. Tenen la funció executiva i la gestió de les competències que havien estat atribuïdes al Govern de la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria de tutela, acolliment i adopció de persones menors d'edat, excepte les potestats genèriques i específiques determinades en els articles 11 i 12 de d'aquesta llei, i, en particular:
 - a) Iniciar, ordenar, tramitar i resoldre els expedients de declaració de situació de risc en una persona menor d'edat, i establir les actuacions de protecció tendents a reduir el risc o a suprimir-ho, regulades actualment a l'article 17 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil.
 - b) Dur a terme les actuacions de protecció i la vigilància sobre l'exercici adequat de la pàtria potestat o de la tutela sobre persones menors d'edat, en concurrència amb altres administracions, regulades actualment a l'article 12 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil.
 - c) Atendre de manera immediata les persones menors d'edat en situació de desemparament i dur a terme les actuacions protectores jurídiques i materials immediates, regulades actualment a l'article 14 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil, i a l'article 64 d'aquesta llei.
 - d) Iniciar, detectar, si s'escau, ordenar, tramitar i resoldre els expedients de protecció en els casos de possible desemparament de persones menors d'edat, que regulen actualment els articles 10, 11, 13, 16 i 18 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil, l'article 172 del Codi Civil i els articles 59 i 63 a 71 d'aquesta llei.
 - e) Assumir la tutela de persones menors d'edat en situació de desemparament i dur a terme les actuacions jurídiques i materials necessàries per al seu desenvolupament a favor de la persona menor d'edat, regulades actualment a l'article 172 del Codi Civil i als articles 69, 71 i 73 d'aquesta llei.
 - f) Assumir la guarda de persones menors d'edat d'acord amb el que estableixen l'article 172.2 del Codi Civil, els articles 74 a 78, 87 i 88 d'aquesta llei, i l'article 19 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil.
 - g) En els casos d'assumpció de la tutela o guarda, gestionar totes les actuacions protectores concurrents en benefici de les persones menors d'edat d'acord amb la legislació vigent, com ara les prestacions que regula la legislació protectora de la Seguretat Social per a les persones menors d'edat, establertes actualment en el Reial Decret Legislatiu 1/1994, de 20 juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de la Seguretat Social.
 - h) Exercir accions civils i penals en benefici de les persones menors d'edat amb expedient de protecció, bé directament al jutjat, bé mitjançant la intervenció del Ministeri Fiscal, regulades actualment a l'article 158 del Codi Civil i

concordants, a l'article 73 d'aquesta llei i a la disposició addicional tercera de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil.

- i) Exercir la tutela en casos de persones menors d'edat estrangeres deseparades d'acord amb el que en disposa, actualment, l'article 10.3 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil, i dur a terme les actuacions que se'n derivin.
- j) Iniciar, ordenar, tramitar i resoldre els acolliments familiars, inclosa la preparació de la proposta judicial d'acolliment familiar, si s'escau, a favor de persones menors d'edat amb expedient de protecció, que regulen actualment els articles 173 i 173 bis del Codi Civil, l'article 20 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil, i els articles 79 a 85 d'aquesta llei.
- k) Iniciar, ordenar, tramitar i resoldre els expedients de famílies sol·licitants d'acolliment familiar, d'acord amb la normativa a què fa referència l'apartat anterior.
- l) Iniciar, ordenar, tramitar i resoldre per a la formació de la proposta prèvia d'adopció, a favor de persones menors d'edat amb expedient de protecció, que regulen actualment els articles 175 a 180 del Codi Civil, l'article 24 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil, i l'article 86 d'aquesta llei.
- m) Iniciar, ordenar, tramitar i resoldre els expedients de famílies sol·licitants d'adopció, inclosa l'expedició del certificat de declaració d'idoneïtat, que regulen actualment els articles 176.2 del Codi Civil i concordants.
- n) Iniciar, ordenar, tramitar i resoldre sobre la idoneïtat en els expedients de famílies sol·licitants d'adopció internacional, inclosa l'expedició del certificat d'idoneïtat, que regulen actualment els articles 9.5 del Codi Civil i l'article 25 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil.
- o) Defensar les mesures adoptades en l'exercici de la protecció de persones menors d'edat (guarda, tutela, denegació de guarda, acolliments i proposta d'adopció, entre d'altres) davant el jutjat de primera instància competent i davant la resta d'instàncies judicials, mitjançant els seus serveis i d'acord amb la legislació processal vigent.
- p) Exercir les facultats, les funcions i les obligacions pròpies de l'autoritat central espanyola, que determinen actualment el Conveni relatiu a la protecció de l'infant i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, realitzat a l'Haia el 29 de maig del 1993, d'acord amb el que disposen els seus articles 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 i concordants.
- q) Exercir les facultats, les funcions i les obligacions pròpies de l'administració competent en matèria d'acreditació, habilitació, inspecció, suspensió i revocació de l'habilitació de les entitats col·laboradores en matèria de guarda de persones menors d'edat, en l'àmbit del seu territori, regulades actualment en el Decret 46/1997, de 21 març, pel qual s'ordena, en l'àmbit

territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears, l'establiment i la regulació dels requisits per a l'acreditació i l'habilitació de les entitats col·laboradores de l'administració en matèria de guarda de persones menors d'edat i integració familiar.

- r) Exercir les facultats, les funcions i les obligacions pròpies de l'administració competent en matèria d'acreditació, habilitació, inspecció, suspensió i revocació de l'habilitació de les entitats col·laboradores en matèria d'adopció internacional, en l'àmbit del seu territori, regulades actualment al Decret 187/1996, d'11 octubre, regulador de l'habilitació i de les activitats que han de realitzar les entitats col·laboradores de mediació familiar en matèria d'adopció internacional.
 - s) Exercir les funcions i les obligacions pròpies de l'administració autonòmica en matèria de tutela, acolliment i adopció de persones menors d'edat, a l'àmbit territorial de cada consell insular, regulades actualment en la Llei 9/1987, d'11 de febrer, d'acció social de les Illes Balears, sense perjudici de les facultats pròpies dels municipis, regulades en la seva normativa bàsica específica i en la mateixa Llei 9/1987.
2. Els consells insulars, en l'àmbit territorial de la seva competència, per a l'aplicació d'aquesta llei i pel que fa a l'atenció socioeducativa a persones infractores menors d'edat penal, han de col·laborar amb l'administració autonòmica en l'aplicació de mesures judicials quan les persones menors d'edat siguin subjectes a una actuació de protecció o quan les circumstàncies aconsellin la intervenció dels serveis de protecció.

Article 16. Normativa reguladora

1. En l'exercici de les competències recollides a la Llei 8/1997, de 18 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de tutela, acolliment i adopció de menors, els consells insulars han d'ajustar el seu funcionament al règim que s'hi s'estableix i també a la Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars, a la Llei 30/1992, de 26 novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i a la legislació que emani del Parlament de les Illes Balears que hi sigui d'aplicació o, subsidiàriament, a la legislació estatal.

2. En l'exercici de les actuacions protectores, els consells insulars s'han d'ajustar al que preceptua la Llei Orgànica 1/1996, de 15 gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil, als convenis internacionals en la matèria subscrits per Espanya i a la legislació sectorial autonòmica o estatal que els sigui d'aplicació.

3. Els consells insulars tenen potestat reglamentària organitzativa per regular el seu propi funcionament.

Article 17. Funcions de coordinació i informació mútua

1. Sense perjudici del que disposa l'article 119 d'aquesta llei i de la coordinació general a què fa referència el títol IV de la Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars, el Govern de les Illes Balears i els consells insulars poden acordar els mecanismes adequats de coordinació i informació mútua en les matèries objecte de tutela, acolliment i adopció de persones menors d'edat.

2. El Govern de les Illes Balears i els consells insulars han de cooperar en l'àmbit de la informació sobre el funcionament general del sistema de protecció a la infància, en l'atenció a persones menors d'edat i en altres accions relatives a persones menors d'edat i en els aspectes que suposin una millora del sistema de protecció a la infància.

3. Els consells insulars han de posar en coneixement del Govern de les Illes Balears totes les dades que siguin necessàries per a la formació, la gestió i el control dels registres que a continuació s'esmenten, i també qualsevol altra dada convenient a efectes estadístics:

- a) Registre autonòmic de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat.
- b) Registre autonòmic de protecció de persones menors d'edat.
- c) Registre autonòmic d'adopcions.

S'han de regular reglamentàriament el funcionament i l'organització dels registres esmentats en el paràgraf anterior.

CAPÍTOL IV CORPORACIONS LOCALS

Article 18. Competències dels ajuntaments

1. Sense perjudici d'altres competències que l'ordenament jurídic vigent els atribueixi, en especial la legislació reguladora de les bases de règim local, correspon als ajuntaments com a entitats administratives més pròximes als ciutadans:

- a) Assumir la responsabilitat més immediata sobre el benestar de les persones menors d'edat i la promoció de les accions que afavoreixin el desenvolupament de la comunitat local i molt especialment dels seus membres més joves, i procurar garantir-los l'exercici dels seus drets, oferint-los la protecció adequada i exercint una acció preventiva eficaç.
- b) Sensibilitzar l'opinió pública mitjançant l'organització de campanyes de divulgació i la promoció de mesures positives a l'àmbit comunitari en defensa dels drets de la persona menor d'edat.
- c) Individualment o agrupats en mancomunitats, subscriure convenis de col·laboració d'acord amb la seva capacitat de gestió tècnica i de recursos econòmics amb els consells insulars i el Govern de les Illes Balears per exercir l'acció protectora de les persones menors d'edat que es trobin en situació de risc o en situació de conflicte social.
- d) El foment al seu territori de la iniciativa social, la participació ciutadana i el voluntariat de les persones menors d'edat i la població en general en relació amb totes les actuacions regulades per aquesta llei.

2. Els ajuntaments, a l'àmbit territorial de la seva competència, per a l'aplicació d'aquesta llei i pel que fa a l'atenció socioeducativa a persones infractores menors d'edat penal, han de col·laborar amb l'administració autonòmica per aplicar mesures judicials quan aquestes mesures hagin de desenvolupar-se a l'àmbit territorial dels ajuntaments.

TÍTOL III

RECONeixEMENT I PROTECCIÓ DELS DRETS I DELS DEURES

DE LES PERSONES MENORS D'EDAT

CAPÍTOL I

PROTECCIÓ GENÈRICA

Article 19. Mesures per facilitar l'exercici dels drets

1. Les persones menors d'edat tenen dret a rebre de les administracions públiques de les Illes Balears l'assistència adequada per a l'exercici efectiu dels seus drets i que se'n garanteixi el respecte.

2. Per defensar i garantir els seus drets la persona menor d'edat pot:

- a) Sol·licitar la protecció i la tutela de l'entitat pública competent.
- b) Posar en coneixement del Ministeri Fiscal les situacions que consideri que atemptin contra els seus drets a fi que aquest promogui les accions oportunes.
- c) Plantejar les seves queixes i denúncies davant l'administració pública competent, davant del Defensor o la Defensora del Poble o, si pertoca, davant el defensor o defensora de la infància i l'adolescència, en els termes establerts legalment.
- d) Sol·licitar els recursos socials disponibles de les administracions públiques de les Illes Balears.

Article 20. Obligacions dels progenitors o de les persones que exerceixen la tutela o la guarda de les persones menors d'edat

1. La responsabilitat primordial en la criança, l'educació i la formació integral de les persones menors d'edat correspon als progenitors titulars de la pàtria potestat o, si s'escau, a les persones que n'exerceixen la tutela o la guarda, d'acord amb el que disposa la legislació vigent.

2. Els progenitors o les persones que n'exerceixen la tutela o la guarda tenen l'obligació d'exercir responsablement les seves funcions, sense perjudici de l'actuació subsidiària de les administracions públiques, en els termes establerts legalment.

Article 21. Suport a la maternitat i a la paternitat i a la conciliació de la vida familiar i laboral

1. Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències respectives, han d'oferir als progenitors i a les persones que exerceixen la tutela o la guarda, els mitjans d'informació i formació adequats amb la finalitat de fer possible el compliment de les seves responsabilitats, tenint sempre en compte les característiques de la persona menor d'edat i fomentant actituds educatives i de respecte als seus drets.

2. Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències respectives, han d'adoptar les mesures que afavoreixin la conciliació de la vida familiar i la laboral, i també la integració familiar de la persona menor d'edat.

CAPÍTOL II

DRETS

Article 22. Declaració genèrica

A més dels drets reconeguts a tots els ciutadans i totes les ciutadanes a la Constitució i als tractats internacionals dels quals Espanya sigui part, les persones menors d'edat gaudiran de garanties per a l'exercici dels drets que es reconeixen de forma expressa al títol III de la llei present.

SECCIÓ 1a

PREVENCIÓ DEL MALTRACTAMENT I DE L'EXPLOTACIÓ

Article 23. Dret a la prevenció dels maltractaments i de l'explotació

Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de desenvolupar programes destinats a adoptar mesures preventives per evitar que es produeixin situacions de maltractaments físics o psíquics, abusos sexuals, ús i tràfic d'estupefaents, drogues tòxiques i substàncies psicotròpiques, mendicitat infantil, explotació laboral i venda de persones menors d'edat o qualsevol altra circumstància que pugui interpretar-se d'explotació d'aquestes.

SECCIÓ 2a

DRET A LA INTEGRACIÓ I A LA IDENTITAT

Article 24. Dret a la integració

Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències respectives, han d'establir les mesures necessàries per facilitar la realització personal completa i la integració social i educativa de totes les persones menors d'edat i, en especial, d'aquelles que per les seves circumstàncies físiques, psíquiques o socials especials puguin ser susceptibles d'un tracte discriminatori.

Article 25. Dret a la identitat

1. Els centres d'atenció sanitària on es produeixin naixements han d'establir les garanties necessàries per a la identificació inequívoca de les persones nomenades.
2. Quan les persones que siguin obligades legalment a inscriure el naixement d'un infant en el Registre Civil no ho facin, les administracions públiques de les Illes Balears han d'adoptar les mesures necessàries per aconseguir que es dugui a terme aquest tràmit.
3. Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de vetllar per la conservació de les dades relatives a les persones menors d'edat que hagin estat separades de la seva família biològica, de manera que, en arribar a la majoria d'edat i si ho sol·liciten, puguin accedir a la informació sobre els seus orígens.

SECCIÓ 3a ATENCIÓ A LA PRIMERA INFÀNCIA

Article 26. Dret a l'atenció a la primera infància

1. Als efectes d'aquesta llei, s'entenen per serveis d'atenció a la primera infància, sigui quina en sigui la denominació, aquells que acullen persones menors de sis anys i no estan autoritzats com a centres d'educació infantil.

2. Correspon als serveis d'atenció a la primera infància:

- a) Assegurar en tot cas l'atenció des del punt de vista de la salut, la seguretat i l'educació.
- b) Ser accessibles a totes les persones menors d'edat, sense cap discriminació.
- c) Comptar amb la participació activa dels progenitors i de les persones menors d'edat ateses.
- d) Adequar l'organització interna i el funcionament dels serveis d'acord amb les necessitats i la població infantil atesa i amb el seu benestar i els horaris de les famílies.

3. Per via reglamentària s'han de determinar les condicions mínimes d'acreditació, formació, titulació i capacitació del personal, i també el funcionament, el control i el seguiment dels serveis d'atenció a la primera infància.

SECCIÓ 4a HONOR, INTIMITAT I PRÒPIA IMATGE

Article 27. Dret a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge

1. D'acord amb el que estableix la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil:

- a) Les persones menors d'edat tenen dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge. Aquest dret comprèn també la inviolabilitat del domicili familiar i de la correspondència, i també el secret de les comunicacions.
- b) La difusió d'informació o la utilització d'imatges o del nom de les persones menors d'edat en els mitjans de comunicació que puguin implicar una intromissió il·legítima en la seva intimitat, honra o reputació, o que sigui contrària als seus interessos determinarà la intervenció del Ministeri Fiscal, que immediatament ha d'instar les mesures cautelars i de protecció previstes a la llei i ha de sol·licitar les indemnitzacions que corresponguin pels perjudicis causats.
- c) Es considera intromissió il·legítima en el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge de la persona menor d'edat qualsevol utilització de la seva imatge, el seu nom o el relat detallat de la seva història en els mitjans de comunicació que pugui implicar menyscapte de la seva honra o reputació, o que sigui contrària als seus interessos fins i tot si consta el consentiment de la persona menor d'edat o dels seus representants legals.

Sense perjudici de les accions de les quals siguin titulars les persones que representin legalment la persona menor d'edat, correspon en tot cas al Ministeri Fiscal exercir-les, que podrà actuar d'ofici o a instància de la persona menor d'edat o de qualsevol persona interessada, física, jurídica o entitat pública.

2. Els progenitors, les persones que exerceixen la tutela o la guarda de les persones menors d'edat i els poders públics han de respectar aquests drets i els han de protegir davant possibles atacs de tercers.

SECCIÓ 5a LLIBERTAT IDEOLÒGICA

Article 28. Dret a la llibertat ideològica

1. La persona menor d'edat té dret a la llibertat d'ideologia, de consciència i de religió.

2. L'exercici dels drets que dimanen d'aquesta llibertat té únicament les limitacions que prescriu la llei i el respecte dels drets i les llibertats fonamentals de les altres persones.

3. Els progenitors o les persones que exerceixen la tutela o la guarda tenen el dret i el deure de cooperar perquè la persona menor d'edat gaudeixi aquesta llibertat de manera que contribueixi al seu desenvolupament integral.

SECCIÓ 6a LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ

Article 29. Dret a la llibertat d'expressió

1. Les persones menors d'edat gaudeixen del dret a la llibertat d'expressió en els termes constitucionalment prevists. Aquesta llibertat d'expressió té també el seu límit en la protecció de la intimitat i la imatge de la persona menor d'edat recollida en aquesta llei.

2. En especial, el dret a la llibertat d'expressió de les persones menors d'edat s'estén:

- a) A la publicació i la difusió de les seves opinions.
- b) A l'edició i la producció de mitjans de difusió.
- c) A l'accés als ajuts que les administracions públiques estableixin amb aquesta finalitat.

3. L'exercici d'aquest dret pot estar subjecte a les restriccions que prevegi la llei per garantir el respecte dels drets de les altres persones o la protecció de la seguretat, la salut, la moral o l'ordre públic.

SECCIÓ 7a PROMOCIÓ I PROTECCIÓ DE LA SALUT

Article 30. Dret a la promoció de la salut

1. Totes les persones menors d'edat que es trobin al territori de les Illes Balears tenen lliure accés al servei sanitari públic.

2. Totes les persones menors d'edat que neixen o resideixen a les Illes Balears tenen dret a la detecció i al tractament precoç de malalties congènites, i també de les deficiències psíquiques i físiques, únicament amb els límits que el marc legal vigent, l'ètica, la tecnologia i els recursos existents imposen al sistema sanitari.

3. Totes les persones menors d'edat que neixen o resideixen a les Illes Balears tenen dret a ser immunitzades contra les malalties infectocontagioses d'acord amb els criteris establerts per l'autoritat sanitària.

4. Les persones menors d'edat tenen dret a no ser sotmeses a experiments. En el supòsit que sigui necessari sotmetre la persona menor d'edat a proves o a intervencions per detectar o tractar malalties, el dret a decidir correspon als progenitors o, si n'és el cas, a les persones que n'exerceixen la tutela o la curatela. L'opinió de la persona menor d'edat ha de ser presa en consideració, d'acord amb la seva edat i el seu grau de maduresa, segons el que estableixen les lleis civils. Quan hi hagi disparitat de criteris entre els representants legals de la persona menor d'edat, la institució sanitària i les persones menors d'edat, l'autorització última s'ha de sotmetre a l'autoritat judicial.

5. Totes les persones menors d'edat tenen dret a:

- a) Rebre informació sobre la salut en general i la pròpia en particular.
- b) Rebre informació sobre el tractament mèdic a què hagin de ser sotmeses, en un llenguatge adequat a la seva edat, maduresa i estat psicològic i afectiu.
- c) Rebre, si pateixen maltractaments físics o psíquics, una protecció especial de caràcter sanitari assistencial i cautelar preferent, segons requereixi cada cas específic.

Article 31. Obligacions de les administracions públiques en matèria de protecció de la salut

1. Les persones titulars i el personal sanitari dels serveis de salut són especialment obligats a posar en coneixement de les entitats públiques competents, dels organismes competents en matèria de protecció de persones menors d'edat, de l'autoritat judicial o del Ministeri Fiscal, els fets que puguin suposar l'existència de situacions de desprotecció o indici de maltractament de les persones menors d'edat.

2. L'administració sanitària de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de garantir una atenció especial a les persones menors d'edat, per la qual cosa s'ha de regular la provisió dels recursos humans i tècnics necessaris, amb especial atenció a les necessitats de la infància i l'adolescència amb problemàtica de salut mental, procurant una dotació suficient tant de recursos ambulatoris com residencials. En les instal·lacions sanitàries hi ha d'haver espais amb una ubicació i una conformació adequades a les necessitats específiques de la persona menor d'edat. Especialment quan sigui necessari l'internament, s'hi ha de possibilitar l'existència d'espais adaptats a les persones menors d'edat.

3. Durant l'hospitalització els infants i els i les adolescents tenen dret a estar acompanyats dels progenitors o de les persones que n'exerceixin la tutela o la guarda, i a prosseguir la seva formació escolar.

En cas que es consideri que la companyia dels progenitors o de les persones que n'exerceixin la tutela o la guarda pot perjudicar o obstaculitzar de manera seriosa i comprovada el tractament de les persones menors d'edat, els sanitaris hauran de fer un informe, complet i adequat, dels motius que justifiquen la privació del dret i hauran de valorar periòdicament la seva evolució, amb l'objecte de garantir que recuperen el dret a estar acompanyades de la forma més ràpida possible.

4. Des del moment del naixement s'han de proveir totes les persones menors d'edat nascudes a les Illes Balears de la cartilla de salut infantil corresponent, en la qual s'han d'incloure les principals accions de salut que els siguin necessàries. Aquest document ha de recollir els aspectes que reglamentàriament es determinin.

5. S'han de fer campanyes de prevenció de les malalties més comunes en la infància, insistint sobretot en la prevenció dels accidents domèstics.

6. Totes les persones menors d'edat incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei tenen dret a l'aplicació de les tècniques i els recursos de millora i rehabilitació de les seqüeles que hagin pogut tenir a causa de malalties adquirides o congènites o per accident.

SECCIÓ 8a SERVEIS SOCIALS

Article 32. Dret d'accés al Sistema Públic de Serveis Socials

1. Totes les persones menors d'edat tenen dret a accedir al Sistema Públic de Serveis Socials.

2. A les persones menors d'edat amb discapacitat se'ls han de proporcionar els mitjans i els recursos necessaris que els facilitin el major grau d'integració en la societat que les seves condicions els permetin. Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de vetllar pel ple exercici d'aquest dret, tenint en compte les necessitats econòmiques d'aquestes persones menors d'edat.

3. Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències respectives, poden establir ajuts públics a favor de les persones menors d'edat estrangeres que resideixin a les Illes Balears, sempre que ho requereixin com a mitjà de foment de la seva integració social, lingüística i cultural, sense obviar la seva pròpia identitat cultural i tenint en compte les seves necessitats econòmiques.

SECCIÓ 9a EDUCACIÓ

Article 33. Dret a l'educació

1. En els termes establerts a la legislació bàsica de l'Estat, totes les persones menors d'edat tenen dret a l'educació i a rebre una formació integral que garanteixi el ple desenvolupament de les seves capacitats, de la identitat personal des que neixen, des del si de la família, amb la col·laboració de les administracions públiques de les Illes Balears.

2. Les persones menors d'edat que estiguin en situació d'especial risc socioeducatiu han de rebre una atenció educativa preferent i tenen dret a l'assistència i a la formació necessàries que els permetin un adient desenvolupament i la realització personal.

Article 34. Educació especial

Les persones menors d'edat amb necessitats educatives especials tenen dret a l'assistència i la formació específica per a un desenvolupament i una realització personal adients, que els permetin integrar-se socialment, desenvolupar-se, realitzar-se personalment i accedir a un lloc de feina dins del context més normalitzat possible.

Article 35. Principis d'actuació administrativa

Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de vetllar perquè:

- a) Les persones menors d'edat accedeixin a l'educació en igualtat d'oportunitats i rebin l'orientació educativa, professional i personal necessària per incorporar-se plenament a la vida ciutadana.
- b) Es promogui la participació de l'alumnat i s'afavoreixi l'associacionisme escolar, tant en l'àmbit escolar com en el social, i la col·laboració amb les famílies o els representants en el procés educatiu de les persones menors d'edat per garantir el seu dret al seguiment i a la participació a l'educació escolar.

Article 36. Obligacions de les administracions públiques en relació amb l'educació

1. Les administracions públiques de les Illes Balears han de vetllar pel compliment de l'escolaritat obligatòria en les edats que s'estableixin a la legislació educativa vigent. S'han de coordinar i emprendre les accions necessàries per fomentar l'assistència regular als centres d'ensenyament, evitar l'absentisme escolar i afavorir la integració escolar. Per aquest fi, l'administració educativa ha d'elaborar, amb la col·laboració dels consells insulars i els ajuntaments, programes de prevenció, control i seguiment de l'absentisme i l'abandonament escolar.

2. Els centres educatius han de comptar amb les instal·lacions docents i esportives adequades al desenvolupament integral de les persones menors d'edat que els garanteixin una educació en condicions de qualitat i seguretat.

Les administracions públiques de les Illes Balears competents en matèria d'educació vetllaran per l'existència de recursos, mitjans, materials i instal·lacions que garanteixin el desenvolupament de l'activitat educativa en condicions de qualitat i seguretat.

3. Les persones titulars i el personal dels centres docents són obligats a posar en coneixement de les entitats públiques competents en matèria de protecció de persones menors d'edat, de l'autoritat judicial o del Ministeri Fiscal, aquells fets que puguin suposar l'existència de situacions d'absentisme escolar, de desprotecció o d'indici de maltractament de persones menors d'edat, i també a col·laborar-hi per evitar i resoldre aquestes situacions en interès d'aquestes.

4. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de propiciar i vetllar, si s'escau, perquè al llarg del període d'escolaritat obligatòria els projectes educatius curriculars dels centres educatius prevegin, entre d'altres:

- a) La realitat social, natural i cultural del seu entorn més pròxim, i en especial, la de les Illes Balears.
- b) L'educació en valors que fomentin, individualment, una consciència ètica i moral en l'alumnat, i, col·lectivament, valors en consonància amb els principis i les normes establerts a la Constitució i a l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. Així com les actuacions tendents a fomentar el respecte, la convivència i la igualtat.
- c) La instauració de mecanismes de resolució de conflictes, prevenció de la violència escolar i foment de la mediació.
- d) El desenvolupament de mecanismes eficaços d'integració intercultural a partir de la infància.

5. L'administració educativa vetllarà pel compliment de les garanties establertes al Reial Decret 1774/2004, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal del menor.

SECCIÓ 10a
CULTURA

Article 37. Dret a l'accés a la cultura

Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències respectives, a iniciativa pròpia o en col·laboració amb altres entitats públiques o privades, han de fomentar:

- a) La realització d'activitats culturals i artístiques dirigides a les persones menors d'edat.
- b) L'accés als béns i als mitjans culturals de les Illes Balears, afavorint el coneixement dels seus valors, de la seva història i de les seves tradicions.
- c) El coneixement i la participació de les persones menors d'edat en la cultura i les arts, propiciant-ne l'acostament i l'adaptació a les seves diferents etapes evolutives.
- d) L'accés de les persones menors d'edat als serveis d'informació, documentació, biblioteques i altres serveis culturals públics.

SECCIÓ 11a
LLEURE, ESPORT, ASSOCIACIONISME I PARTICIPACIÓ SOCIAL

Article 38. Dret al lleure, a l'esport, a l'associacionisme i a la participació social

1. Totes les persones menors d'edat tenen dret al joc, a l'esport i al lleure com a elements essencials del seu desenvolupament.

2. Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències respectives, tenen l'obligació de promoure formes alternatives de lleure i en especial aquelles que afectin als i a les adolescents durant el temps de cap de setmana i festius.

3. No poden exigir-se drets de retenció, de pròrroga, de formació, de compensació o anàlegs per als esportistes menors de setze anys, entre entitats assentades a la comunitat autònoma de les Illes Balears. Per als esportistes majors de setze anys i per a la resta dels casos es poden establir drets de tal naturalesa segons els criteris i els requisits establerts per la legislació vigent a cada moment.

4. Les persones menors d'edat tenen el dret d'associació que, en especial, comprèn:

- a) El dret a formar part d'associacions i organitzacions juvenils dels partits polítics i sindicats, d'acord amb la llei i els estatuts.
- b) El dret a promoure associacions infantils i juvenils i a inscriure-les de conformitat amb la llei. Les persones menors d'edat poden formar part dels òrgans directius d'aquestes associacions.

Per tal que les associacions infantils i juvenils puguin obligar-se civilment han d'haver nomenat, d'acord amb els seus estatuts, un representant legal amb capacitat plena.

Quan la pertinença d'una persona menor d'edat o dels seus pares o de les persones que exerceixin la tutela o la guarda a una associació impedeixi o perjudiqui el desenvolupament integral de la persona menor d'edat, qualsevol persona interessada, física o jurídica, o entitat pública, pot dirigir-se al Ministeri Fiscal perquè promogui les mesures jurídiques de protecció que estimi necessàries.

5. Les persones menors d'edat tenen dret a participar en reunions públiques i manifestacions pacífiques, la convocatòria de les quals es faci en els termes que estableix la llei.

En els mateixos termes, tenen també dret a promoure-les i a establir-ne la convocatòria amb el consentiment exprés dels progenitors o de la persona que n'exerceix la tutela o la guarda.

6. Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de promoure la participació i l'associacionisme de les persones menors d'edat, com a element de desenvolupament personal i social. Igualment han de promoure, mitjançant organitzacions no governamentals d'infància i joventut, el suport d'espais i canals de protagonisme i de participació social de les persones menors d'edat. Per a això, han d'emprendre accions de conscienciació i promoció en col·laboració amb les organitzacions no governamentals i les institucions públiques i privades.

7. Les administracions públiques, dins el marc de la planificació urbanística general, han de preveure la creació d'espais de lliure accés per al joc, el lleure i l'esport de les persones menors d'edat.

Article 39. Prevenció dels efectes nocius de les sectes

Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de posar en marxa programes d'informació i prevenció dirigits a advertir dels efectes perjudicials en l'àmbit educatiu, cultural i social de l'activitat de les sectes i d'altres grups que tinguin com a finalitat alterar l'equilibri psíquic o que utilitzin mitjans per alterar-lo.

SECCIÓ 12a MEDI AMBIENT

Article 40. Dret a gaudir d'un medi ambient adequat

1. Qualsevol persona menor d'edat té dret a desenvolupar-se en un medi ambient saludable i no deteriorat en el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves respectives competències, han de promoure:

- a) L'adopció de les mesures adequades per protegir-lo, conservar-lo i millorar-lo.
- b) El respecte i el coneixement de la natura per part de les persones menors d'edat.
- c) L'elaboració de programes formatius, divulgatius i de conscienciació sobre el reciclatge de residus, l'ús responsable de recursos naturals i, en especial, de les energies netes.

3. Igualment, s'ha de promoure que les persones menors d'edat coneguin i aprenguin a respectar el seu entorn urbà i rural.

SECCIÓ 13a INFORMACIÓ I PUBLICITAT

Article 41. Dret a la informació i a la publicitat

Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de realitzar programes informatius i formatius destinats

específicament a les persones menors d'edat, salvaguardant el dret a la recepció d'informació veraç, plural i respectuosa amb els principis constitucionals.

Article 42. Prohibicions i limitacions

1. Queda prohibit vendre, llogar, exhibir i oferir a persones menors d'edat publicacions, vídeos, videojocs o qualsevol altre material audiovisual de contingut pornogràfic, d'apologia de qualsevol forma de la delinqüència, d'exaltació de la violència o que la inciti, contraris als drets reconeguts per l'ordenament jurídic o que resultin perjudicials per al desenvolupament de la seva personalitat, i també emetre'ls o projectar-los en locals o espectacles als quals estigui permesa l'assistència de la persona menor d'edat, i la seva difusió per qualsevol mitjà entre persones menors d'edat.

2. En els establiments en els quals s'ofereixin serveis telemàtics s'han d'instal·lar els mitjans tècnics de contingut necessaris per limitar l'accés de les persones menors d'edat a aquelles pàgines el contingut de les quals resulti perjudicial per al desenvolupament de la seva personalitat, d'acord amb el que es disposi reglamentàriament.

Article 43. Emissions de ràdio i televisió

La programació de les emissores de ràdio i televisió de les quals sigui titular qualsevol de les administracions públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears o a les quals aquestes hagin d'atorgar un títol habilitador, i també els espais de promoció d'aquestes, han d'ajustar-se a les regles següents:

- a) Els programes infantils s'han d'emetre en un horari adequat al creixement i al desenvolupament personal de les persones menors d'edat.
- b) A les franges horàries usals d'audiència infantil, els continguts de l'emissió i la seva expressió han d'adequar-se i fer-se compatibles amb les necessitats derivades del desenvolupament i la formació de les persones menors d'edat.
- c) En aquestes franges horàries no s'han d'emetre programes, escenes o missatges que puguin perjudicar el desenvolupament físic o psíquic de les persones menors d'edat, ni aquells que fomentin l'odi, el menyspreu o la discriminació per raó de qualsevol circumstància d'índole personal, familiar, social o per raó de gènere.
- d) L'emissió de programes susceptibles de perjudicar greument el desenvolupament psíquic de les persones menors d'edat i, en tot cas, d'aquells que continguin elements o escenes de pornografia o violència gratuïta, només pot fer-se en les franges horàries reglamentàriament assenyalades a l'efecte, i ha de ser objecte d'advertència sobre el contingut per mitjans acústics i, si s'escau, òptics.

Article 44. Mitjans de comunicació social

Els mitjans de comunicació social que emetin o publiquin al territori de les Illes Balears han de tractar amb especial cura la informació que afecti les persones menors d'edat, i han d'evitar difondre noms, imatges o dades que permetin identificar-les quan apareguin com a víctimes, testimonis o inculpades en causes penals, o quan es divulguin fets relatius a la seva vida privada i que n'afectin la reputació i el bon nom.

Article 45. Publicitat

La publicitat dirigida a les persones menors d'edat que es divulgui en el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'ha de sotmetre als límits que reglamentàriament s'estableixin, atenent especialment els principis següents:

- a) Cal adaptar el llenguatge i els missatges als nivells de desenvolupament dels col·lectius infantils als quals es dirigeixin.
- b) Les representacions d'objectes han de reflectir la realitat quant al format, els moviments i la resta d'atributs.
- c) Els missatges no poden establir diferències o discriminacions per raó del consum de l'objecte anunciat.
- d) Els anuncis han d'indicar el preu de l'objecte anunciat en els termes de la legislació vigent.
- e) No es pot formular una promesa de lliurament de béns o serveis que impliquin el compliment de condicions no expressades de forma explícita.
- f) S'ha d'evitar difondre idees d'inferioritat o superioritat de qualsevol sexe, raça o origen ètnic.

Article 46. Publicitat televisiva

1. La publicitat que emetin les emissores de ràdio i televisió de les quals sigui titular qualsevol de les administracions públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears o a les quals aquestes hagin d'atorgar un títol habilitador, no ha de contenir imatges o missatges que puguin perjudicar moralment o físicament les persones menors d'edat, i ha de respectar els principis següents:

- a) No pot incitar les persones menors d'edat a comprar un producte o servei explotant-ne la seva inexperiència, ni a persuadir els seus progenitors o les persones que n'exerceixen la tutela o la guarda perquè ho facin.
- b) En cap cas no ha d'explotar l'especial confiança de les persones menors d'edat en els seus progenitors, en el professorat o en altres persones.
- c) No pot, sense causa justificada, presentar les persones menors d'edat en situacions perilloses o que atemptin contra la seva integritat.

2. Queda prohibida la publicitat indirecta, no diferenciada o encoberta durant l'emissió de programes dirigits a persones menors d'edat.

Article 47. Publicitat en què participen persones menors d'edat

La utilització de persones menors d'edat en anuncis publicitaris s'ha de sotmetre als principis següents:

- a) Qualsevol escenificació publicitària en la qual participin persones menors d'edat ha d'evitar missatges que incitin el consum compulsiu.
- b) No es permet la utilització de persones menors d'edat per anunciar productes, béns i serveis que els estiguin prohibits.
- c) La utilització de la seva imatge no ha d'atemptar contra la dignitat de les persones menors d'edat com a persones ni contra els drets que els reconeix l'ordenament jurídic vigent.

SECCIÓ 14a
ESTABLIMENTS I ESPECTACLES PÚBLICS

Article 48. Establiments i espectacles públics

1. Es prohibeix l'entrada i la permanència de persones menors d'edat als establiments, locals o recintes següents:

- a) A aquells en què tinguin lloc activitats o espectacles violents, pornogràfics o de contingut perjudicial per al desenvolupament correcte de la seva personalitat.
- b) A casinos, sales de bingo, locals dedicats exclusivament a l'explotació de màquines recreatives amb premis en metàl·lic i a la utilització de màquines de joc amb premis en metàl·lic, jocs de sort, envit o atzar.
- c) Als dedicats exclusivament a venda i subministrament de begudes alcohòliques, en els casos i amb l'abast establert a la legislació específica d'aquesta matèria.
- d) A aquells en els quals tinguin lloc competicions o espectacles esportius el reglament dels quals prevegi la producció de danys físics per a qualsevol dels participants, la pràctica de les quals queda així mateix prohibida a les persones menors d'edat.
- e) A qualsevol altre que determini la normativa específica en la matèria.

2. Es prohibeix la participació activa de les persones menors d'edat en espectacles i festeigs públics que comportin situacions de perill que hagin de ser conscientment i voluntàriament assumides pels intervinents.

3. La intervenció d'artistes menors d'edat en espectacles destinats al públic s'ha de sotmetre a les condicions i als permisos que estableixi la normativa laboral, en matèria d'educació i sanitària, sense perjudici de la salvaguarda dels drets que reconeix aquesta llei.

4. L'entrada i la permanència de persones menors d'edat en sales de festa, discoteques, sales de ball i sales de joventut, es realitzarà conforme al que preveu la legislació o la reglamentació específica d'espectacles públics i activitats recreatives.

SECCIÓ 15a
CONSUM

Article 49. Protecció en matèria de consum

Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de vetllar perquè els drets i els interessos de les persones menors d'edat com a consumidors amb característiques i necessitats específiques, gaudeixin d'una defensa i una protecció especials.

Article 50. Informació en matèria de consum

1. Els productes o serveis els destinataris dels quals siguin les persones menors d'edat han d'anar proveïts de la informació legalment establerta.

2. En cap cas aquests productes o serveis no poden induir a engany, error o confusió quant a l'origen, les característiques físiques, les prestacions, l'ús, el moviment, la resta d'atributs i la manera d'usar-los.

3. Els productes i els serveis destinats a les persones menors d'edat no han d'implicar riscos per a la seva salut i seguretat, llevat dels determinats com a admissibles en condicions normals i previsibles d'utilització per la normativa general aplicable.

4. Poden establir-se reglamentàriament limitacions a les promocions de venda destinades a persones menors d'edat.

5. Les administracions públiques de les Illes Balears, dins de l'àmbit de les seves competències respectives, han de controlar les pràctiques comercials que manipulin les persones menors d'edat per a la venda encoberta o enganyosa d'articles de consum.

6. Les administracions públiques, dins l'àmbit de les seves competències respectives, promouran la formació de les persones menors d'edat dins l'etapa escolar, per tal d'afavorir hàbits de consum racionals i els coneixements necessaris per a la defensa dels seus drets com a consumidors.

Article 51. Accés a les begudes alcohòliques i al tabac

1. Les persones menors d'edat tenen prohibit l'accés a begudes alcohòliques i tabac en els termes que determina la normativa específica en aquesta matèria.

2. Es prohibeix consumir, vendre o subministrar aquests productes als centres d'educació, a les instal·lacions destinades a activitats per a persones menors d'edat i als llocs que estableix la legislació específica. Aquesta prohibició ha de constar en llocs visibles.

Article 52. Accés a altres productes o serveis perjudicials per a la salut de les persones menors d'edat

Es prohibeix vendre o subministrar a persones menors d'edat qualsevol producte diferent dels esmentats a l'article anterior que pugui causar dependència física o psíquica, encara que sigui per un ús inadequat, o que produeixi efectes perjudicials per a la seva salut o per al lliure desenvolupament de la seva personalitat.

Article 53. Prevenció de les conseqüències associades al consum de drogues

Correspon a les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències respectives, la realització d'actuacions, la posada en marxa i el desenvolupament de programes d'informació i educació sanitària de la població sobre les substàncies que puguin generar dependència, i engegar programes de prevenció i atenció de la drogodependència.

SECCIÓ 16a DRET A SER ESCOLTADA

Article 54. Dret a ser escoltada

1. La persona menor d'edat té dret a ser escoltada en tots els àmbits que l'afectin, especialment en l'àmbit familiar i en qualsevol procediment administratiu o judicial en el qual estigui directament implicada i que condueixi a una decisió que n'afecti l'esfera personal, familiar o social.

En els procediments judicials, les compareixences de les persones menors d'edat s'han en fer de la forma establerta dins el marc processal vigent.

2. S'ha de garantir que la persona menor d'edat pugui exercir aquest dret per si mateixa o mitjançant la persona que designi perquè la representi, quan tingui seny suficient.

Això no obstant, quan no sigui possible o no convingui a l'interès de la persona menor d'edat, es pot conèixer la seva opinió per mitjà dels seus representants legals, sempre que no siguin part interessada ni tinguin interessos contraposats als de la persona menor d'edat, o per mitjà d'altres persones que per la seva professió o relació d'especial confiança amb ella puguin transmetre-la objectivament.

3. Quan la persona menor d'edat sol·liciti ser escoltada directament o per mitjà de la persona que la representi, la denegació de l'audiència ha de ser motivada i s'ha de comunicar al Ministeri Fiscal i a les persones menors d'edat afectades o interessades.

CAPÍTOL III DEURES

Article 55. Deures de les persones menors d'edat

A més de les obligacions que la legislació civil imposa a les persones menors d'edat envers els seus progenitors o les persones que n'exerceixen la tutela o guarda, i en relació amb la participació en la vida familiar, aquestes tenen, entre d'altres, els deures següents:

- a) Mantenir una actitud d'aprenentatge positiva durant el procés d'ensenyament obligatori, per contribuir així a la seva formació i al ple desenvolupament de la seva personalitat, i assistir al centre docent i respectar-hi les normes de convivència.
- b) Assumir i complir els deures, les obligacions i les responsabilitats inherents o conseqüents a la titularitat i a l'exercici dels drets que els són reconeguts, de manera que això els en possibiliti un gaudi més eficaç i en faciliti, al seu torn, el ple exercici per les altres persones menors d'edat.
- c) Mantenir un comportament cívic d'acord amb les exigències de convivència de la societat, basades en la tolerància i en el respecte als drets de les altres persones.
- d) Respectar el medi ambient i col·laborar en la seva conservació i millora.
- e) Col·laborar activament d'acord amb les seves possibilitats en les tasques domèstiques a fi de contribuir al benestar familiar.

TÍTOL IV PROTECCIÓ SOCIAL I JURÍDICA DE LA PERSONA MENOR D'EDAT

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 56. Concepte

1. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per protecció de la persona menor d'edat el conjunt de mesures i actuacions que es dirigeixen a garantir l'exercici efectiu dels drets reconeguts a la infància com a col·lectiu, i les destinades a prevenir i intervenir a les situacions de desprotecció en què es puguin trobar les persones menors d'edat, per tal de garantir el seu desenvolupament integral i promoure la seva inserció dins un context social i familiar normalitzat.

2. Constitueixen situacions de desprotecció social de la persona menor d'edat les de risc i les de desemparament.

Article 57. Drets específics de les persones menors d'edat protegides

La persona menor d'edat subjecta a la protecció, juntament amb els drets que aquesta llei i la resta de l'ordenament jurídic reconeixen a totes les persones menors d'edat, serà titular específicament dels següents:

- a) A ser protegida, fins i tot amb l'oposició dels seus pares, una vegada es constati la situació de risc o de desemparament.
- b) Atenir coneixement de la seva situació personal, de les mesures a adoptar, de la seva durada i del seu contingut, i dels drets que li corresponen; per això es facilitarà una informació veraç, comprensible, adequada a les seves condicions, contínua i el més completa possible al llarg del procés d'intervenció.
- c) A ser escoltada per expressar la seva opinió i, sempre que tenguí dotze anys complerts o maduresa i capacitat suficients, a participar en la presa de decisions sobre el seu cas, tot això sense perjudici dels supòsits en què hagi de prestar el seu consentiment de conformitat amb l'establert a la legislació civil.
- d) A ser considerada subjecte actiu en la recerca i la satisfacció de les seves necessitats havent totes les administracions públiques de les Illes Balears de promoure i garantir, socialment i jurídicament, la seva autonomia personal.
- e) Ala seguretat jurídica i emocional proporcionades per una tramitació el més eficaç i ràpida possible, que impedeixi la prolongació de les mesures de caràcter provisional, evitant les intromissions en l'esfera de la seva intimitat més enllà de l'estrictament precís i restringint al mínim imprescindible les limitacions a la seva capacitat d'obrar i les interferències en la seva vida i en la de la seva família.
- f) A romandre a la seva família sempre que sigui possible i, en el supòsit d'haver estat separada d'aquesta, que es consideri el seu retorn a aquella quan les circumstàncies ho permetin i, si això no fos viable, a incorporar-se tot d'una que sigui possible a un altre nucli familiar, així com a mantenir contactes amb el grup d'origen i amb altres persones significatives per a ella, sempre que això no interfereixi o perjudiqui la finalitat protectora.
- g) A disposar dels mitjans que facilitin la seva integració social des del respecte a la seva identitat cultural i d'idioma.
- h) Que la seva família rebi l'ajuda i el suport suficients perquè pugui atendre-la en condicions mínimes adequades.
- i) A conèixer, en els supòsits d'acolliment, en funció de la seva edat i la seva capacitat, la seva història personal i familiar i, si ha estat separada de la seva família d'origen de manera definitiva, els seus antecedents culturals i socials, que seran en tot cas respectats.
- j) A la total confidencialitat i reserva sobre les seves circumstàncies personals i de la seva família, llevat de l'estrictament necessari per assegurar una intervenció eficaç i sempre en el seu interès.
- k) A relacionar-se directament amb el Ministeri Fiscal i amb els responsables tècnics i administratius de la seva protecció.

Article 58. Criteris d'actuació

1. L'actuació social i jurídica de les administracions públiques a la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria de protecció de persones menors d'edat, a més dels principis que estableix l'article 4 d'aquesta llei, s'ha d'exercir d'acord amb els criteris següents:

- a) Els generals del sistema públic de serveis socials recollits a la legislació vigent en matèria d'acció social de les Illes Balears.
- b) La prevenció i la reparació de situacions de risc amb l'establiment dels serveis adequats per a tal finalitat, l'exercici de la guarda i, en els casos de desemparament, l'assumpció de la tutela per ministeri de la llei.
- c) El respecte a l'autonomia personal de les persones menors d'edat, a la seva llibertat i dignitat.
- d) La limitació de la intervenció administrativa al mínim necessari per garantir una adequada protecció, per tal d'interferir el menys possible a la vida de la persona menor d'edat i de la seva família.
- e) La participació de la persona menor d'edat dins les seves capacitats, i la dels seus pares si és de l'interès de la persona menor d'edat, en la presa de decisions i sobre les mesures i actuacions de possible aplicació, així com en el desenvolupament d'aquestes.
- f) La prioritat de la intervenció a l'entorn familiar per tal de facilitar el manteniment del nin i de la nina i de l'adolescent en el seu medi sociofamiliar.
- g) Quan sigui necessària la separació, es disposaran recursos alternatius, treballant per al retorn amb la família tot d'una que sigui possible. Si la separació és definitiva, es procurarà la seva incorporació el més aviat possible a un altre nucli familiar idoni, procurant que els germans es mantinguin plegats i que, si els resulta beneficiós, puguin mantenir contacte amb el seu grup d'origen.
- h) La subsidiarietat respecte de les funcions de parentesc.
- i) L'objectivitat, la imparcialitat i la seguretat jurídica en l'actuació protectora garantint el caràcter col·legiat i interdisciplinari en l'adopció de mesures.
- j) La confidencialitat en la tramitació dels expedients de l'acció protectora.
- k) La garantia del caràcter eminentment educatiu de totes les mesures que s'adoptin en la seva acció protectora.
- l) La sensibilització del conjunt de la societat davant les situacions d'indefensió de les persones menors d'edat i la promoció de la participació i la solidaritat social.

2. En l'avaluació de la situació i en el seguiment de les mesures adoptades, l'administració competent podrà recaptar la col·laboració d'altres administracions, així com de qualssevol altres organismes o institucions públiques o privats que es considerin convenients, els quals vindran obligats a prestar-la sempre que resulti possible en funció de les atribucions de l'òrgan requerit.

Article 59. Deure de comunicació i denúncia

1. Qualsevol persona que tingui notícia d'una situació de possible desprotecció de la persona menor d'edat, sense perjudici de prestar-li immediatament l'auxili que necessiti, té el deure de posar-ho en coneixement de l'autoritat judicial o administrativa, que n'ha de garantir la reserva i la confidencialitat degudes.

2. Aquest deure és especialment exigible a aquelles persones que tinguin notícia d'aquestes situacions per raó de la seva professió o del seu càrrec.

3. Si els pares o les mares, les persones que els substitueixin en l'exercici de les funcions pròpies de la pàtria potestat, o qualsevol altra persona impedeixen l'estudi o l'execució de les mesures de protecció, l'administració competent sol·licitarà del Ministeri Fiscal o de l'autoritat judicial l'adopció de les mesures necessàries per fer-les efectives, sense perjudici de les intervencions immediates que siguin necessàries en el supòsit de perill per a la integritat de la persona menor d'edat.

4. En qualsevol cas s'ha d'actuar amb la reserva deguda i evitar qualsevol interferència innecessària en la vida de la persona menor d'edat.

5. Per garantir la implicació dels professionals i particulars que intervenen en el procés, es mantindrà reservadament la seva identitat.

CAPÍTOL II

SITUACIONS DE RISC

Article 60. Concepte i situació de risc

1. Es considera situació de risc aquella en la qual, a causa de circumstàncies personals o familiars o per influència del seu entorn, la persona menor d'edat es veu perjudicada en el seu desenvolupament personal o social de manera que, sense assolir l'entitat, la intensitat o la persistència que fonamentarien la declaració de desamparament i l'assumpció de la tutela per ministeri de la Llei, sigui necessària la intervenció de les administracions competents per eliminar, reduir o compensar les dificultats i evitar el desamparament.

2. Constitueixen situacions de risc:

- a) La falta d'atenció física o psíquica de la persona menor d'edat per part dels seus progenitors o de la persona que n'exerceix la tutela o la guarda, que suposi perjudici lleu per a la seva salut física o emocional, distracció no greu de les seves necessitats principals o obstaculització per exercir els seus drets, quan s'estimi, per la seva naturalesa o per la repetició dels episodis, la possibilitat de la seva persistència o l'agreujament dels seus efectes.
- b) La dificultat seriosa que les persones referides a l'apartat anterior tinguin per dispensar adequadament a la persona menor d'edat l'atenció física i psíquica esmentada, malgrat la seva voluntat de fer-ho, quan això suposi els efectes descrits a l'apartat esmentat.
- c) La utilització del càstig físic o emocional sobre la persona menor d'edat que, sense constituir episodi sever o patró crònic de violència, perjudiqui el seu desenvolupament.
- d) Les mancances de qualsevol tipus que, atès que no poden ser compensades adequadament en l'àmbit familiar, ni impulsades des d'aquest perquè es tractin a través dels serveis i recursos normalitzats, comportin, malgrat que comencin o siguin lleus, indicadors desencadenants o afavoridors de la marginació, la inadaptació o la desprotecció de la persona menor d'edat.
- e) La desescolarització o l'absentisme escolar habitual o sense justificació durant el període obligatori.
- f) Qualsevol altres de les que estableix l'apartat primer que, si persisteixen, poden evolucionar i derivar en desamparament de la persona menor d'edat.

Article 61. Valoració de la situació de risc

1. En les situacions de risc, els serveis socials de les entitats locals, juntament amb els serveis sanitaris i els educatius, són fonamentals per a la seva detecció, recepció i anàlisi, i per determinar en un primer moment la intervenció necessària sobre els factors que les provoquen.

2. D'acord amb el que disposa l'article 18 d'aquesta llei, els ajuntaments desenvoluparan les actuacions de prevenció, atenció i reinserció que siguin necessàries enquadrades en els programes corresponents.

3. Una vegada apreciada la situació de risc d'una persona menor d'edat, es comunicarà de manera fefaent a l'administració pública competent en matèria de protecció de persones menors d'edat, per tal de tramitar, si n'és el cas, els expedients de declaració d'aquesta situació.

Article 62. Col·laboració dels pares o de les persones que els substitueixin

Els pares o les persones que els substitueixin en l'exercici de les funcions pròpies de la pàtria potestat són obligats a col·laborar activament, segons la seva capacitat, en l'execució de les mesures de protecció esmentades en la resolució de la situació de risc.

CAPÍTOL III SITUACIONS DE DESEMPARAMENT

Article 63. Concepte i situacions de desemparament

1. Constitueix una situació de desemparament la que es produeix de fet, a causa de l'incompliment o de l'impossible o inadequat exercici dels deures de protecció establerts per les lleis per a la guarda de les persones menors d'edat, o quan aquestes quedin privades de la necessària assistència moral o material d'acord amb el que s'estableix a la legislació vigent.

2. Sense perjudici del que disposa el paràgraf anterior, es consideren situacions de desemparament, que ha d'apreciar en tot cas l'autoritat administrativa competent, les següents:

- a) Els maltractaments d'ordre físic o psíquic, en qualsevol de les seves manifestacions. També tenen aquesta consideració els abusos sexuals, les situacions d'explotació i qualssevol altres de naturalesa anàloga.
- b) La inexistència de les persones a qui legalment corresponen les funcions de guarda.
- c) L'absència de reconeixement de la filiació, així com la renúncia d'ambdós progenitors de les obligacions i dels drets que tenen envers la persona menor d'edat.
- d) La negligència en l'atenció física, psíquica o emocional de la persona menor d'edat de manera sistemàtica i greu.
- e) Qualsevol altra situació de desprotecció que suposi la privació de la necessària assistència a la persona menor d'edat i tenguin el seu origen en l'incompliment o en l'inadequat exercici de la pàtria potestat o dels deures de guarda, i que aconselli o faci necessària la separació de la persona menor d'edat del context familiar.

- f) El subministrament de substàncies tòxiques o psicotròpiques.
- g) La inducció a la mendicitat i a la delinqüència.

Article 64. Valoració i necessitat del procediment

Tant la declaració de la situació de desemparament com l'adopció de qualsevol mesura de protecció hauran de ser acordades mitjançant resolució motivada, amb proposta o informe previs de l'equip tècnic i, amb excepció dels supòsits d'urgència, amb observança del procediment regulat en els articles següents.

Article 65. Iniciació del procediment

1. El procediment s'iniciarà d'ofici per l'entitat pública, per d'ordre judicial, a iniciativa del Ministeri Fiscal, a demanda de la persona menor d'edat, a sol·licitud dels pares o dels tutors o de les tutores, o quan l'entitat pública, a través dels seus serveis o de notificació, informe o comunicació de l'autoritat o els seus o les seves agents, funcionaris o funcionàries, professionals o ciutadans o ciutadanes, tengui coneixement que una persona menor d'edat pot trobar-se en situació de risc o desemparament.

2. Les notificacions de l'autoritat o els seus o les seves agents i els informes de funcionaris o funcionàries i professionals hauran de cursar-se per escrit, i la demanda de la persona menor d'edat, la sol·licitud dels pares i dels tutors o de les tutores i la comunicació de qualsevol altra persona en la condició de simple ciutadà o ciutadana, es podran fer per escrit, verbalment o de qualsevol altra forma que possibiliti la seva comprensió i comprovació, sempre que en quedi constància clara de la recepció.

3. Es podran sol·licitar els informes socials, mèdics, psicològics i policials que es considerin necessaris en l'exercici de les competències.

Article 66. Comprovacions inicials i investigació prèvia

1. En funció de les dades disponibles o de la comunicació rebuda, i d'acord amb el disposat reglamentàriament, es determinaran els casos i terminis en què es faran les primeres indagacions per a la comprovació inicial dels fets i la investigació prèvia que dugui a reunir tota la informació disponible. Tot amb l'objecte de confirmar la possible concurrència d'una situació de desprotecció, avançar una primera valoració sobre la seva entitat i importància i establir el tipus d'actuació necessària.

2. Sempre que sigui possible, les comprovacions inicials comprendran una primera trobada amb la persona menor d'edat i els pares o mares, tutors o tutores o guardadors o guardadores, per part d'una persona professional tècnica, sempre procurant evitar innecessàries intromissions en la esfera de la intimitat.

3. Totes les actuacions descrites als punts anteriors, de les quals quedarà completa i puntual constància per escrit, s'hauran de concloure en el menor temps possible, donant per entès que són suficients si es constata que la situació de la persona menor d'edat és crítica, exigeix una intervenció urgent o implica un risc greu i imminent per a la seva integritat física o psíquica. En aquest moment s'actuarà amb mesures cautelars dins un procediment d'urgència. Si es conclou que la situació no és d'intervenció urgent, no existeix risc immediat per a la persona menor d'edat, ni es preveu que s'agreugi la situació a curt termini, la fase prèvia podrà perllongar-se el temps necessari, per abordar amb garanties l'avaluació del cas.

Article 67. Instrucció i procediment

1. Durant la instrucció del procediment es duran a terme les entrevistes, exploracions, visites domiciliàries i tota la resta d'actuacions que es considerin oportunes per a la valoració de la persona menor d'edat, les seves necessitats i les seves circumstàncies sociofamiliars.

2. La persona menor d'edat serà escoltada si té suficient seny i, en tot cas, quan sigui major de 12 anys.

3. Sempre que sigui possible seran igualment escoltats els pares o les mares, els tutors o les tutores o els guardadors o les guardadores que podran fer les al·legacions que estimin oportunes. En cas de no ser possible, s'hauran de fer constar els motius a l'expedient.

Article 68. Arxiu o continuació de les actuacions

1. Finalitzada la fase de comprovació inicial i d'investigació, si no es confirma la situació de desprotecció, s'acordarà el tancament de les actuacions i s'ordenarà l'arxiu de l'expedient mitjançant resolució motivada, que serà comunicada a les persones interessades, i impugnada davant la jurisdicció civil sense necessitat de reclamació prèvia en via administrativa.

2. Si es confirma l'existència o la possibilitat de desprotecció, s'acordarà la continuació de les actuacions i es disposarà el que sigui oportú per a l'avaluació del cas.

Article 69. Mesures d'urgència i procediment sumari

1. Si de la primera informació disponible o com a resultat del que es pugui concloure de les comprovacions inicials i de la investigació prèvia, es pot constatar la situació crítica en què es troba la persona menor d'edat, es considera que hi ha un risc greu i imminent per a la seva integritat física o psíquica o es dedueix la necessitat d'una intervenció sense demora, es procedirà a intervenir tot d'una, amb les mesures cautelars necessàries dins un procediment sumari.

2. Si hi ha obstrucció per part dels responsables de la persona menor d'edat de les primeres actuacions o comprovacions o manca de col·laboració, si aquests comportaments posen en risc la seguretat de la persona menor d'edat, i la negativa a participar en l'execució de les mesures dictades, quan faciliti el manteniment, la cronificació o l'agreujament de la situació de desprotecció, podrà fonamentar la declaració formal de desemparament mitjançant el procediment sumari esmentat.

3. La tramitació continuarà, posteriorment, de conformitat amb l'establert en el procediment ordinari, a fi de completar la instrucció, confirmar la declaració de desemparament o declarar l'extinció de la tutela inicialment constituïda.

Article 70. Proposta de resolució

Efectuada la corresponent valoració per l'equip tècnic s'emetrà un informe on es proposarà l'adopció de les mesures de protecció adients al cas, si s'escau.

Article 71. Resolució, notificació i control judicial

1. La declaració de la situació de risc o desemparament i l'adopció de les mesures de protecció adients seran adoptades per l'òrgan competent mitjançant resolució motivada.

2. Les resolucions administratives dictades en matèria de protecció de persones menors d'edat seran comunicades al Ministeri Fiscal i notificades als pares o mares, tutors o tutores o guardadors o guardadores de la persona menor d'edat en el termini més breu possible i, en tot cas, dins les 48 hores següents a la declaració de desemparament i a l'assumpció de la tutela.

3. Les resolucions a què es refereix l'apartat anterior seran recurribles davant la jurisdicció civil en els termes establerts a la legislació vigent.

Article 72. Auxili judicial i policial

1. Quan per l'oposició dels pares o mares, tutors o tutores, o guardadors o guardadores de la persona menor d'edat, o per l'existència de qualsevol altre impediment greu, s'obstaculitzi o s'impossibiliti la investigació del cas o l'execució de les mesures de protecció ja acordades, se sol·licitarà de l'autoritat judicial que disposi tot allò que sigui necessari per fer-les efectives. Tot això, sense perjudici de realitzar totes aquelles intervencions immediates que puguin dur-se a terme per evitar els riscos per a la vida o la integritat de la persona menor d'edat i per garantir l'exercici dels seus drets essencials.

2. També podrà demanar-se la cooperació i l'assistència de les forces i cossos de seguretat quan les actuacions d'investigació no puguin dur-se a terme o les mesures protectores acordades no puguin executar-se amb els mitjans de què disposa l'autoritat administrativa competent.

Article 73. Tutela de l'òrgan competent

1. L'òrgan competent, si ho creu pertinent, pot sol·licitar a l'autoritat judicial la privació de la pàtria potestat o la remoció de la tutela, i també pot exercir les accions civils i penals necessàries tendents a la defensa dels interessos de la persona menor d'edat.

2. En cas que l'autoritat judicial resolgui la privació de la pàtria potestat o la remoció de la tutela, l'òrgan competent ha d'assumir totes les funcions tutelars sobre la persona menor d'edat, mentre no es constitueixi la tutela segons les regles generals del Codi Civil, la persona menor d'edat no sigui adoptada, no s'emancipi o no arribi a la majoria d'edat.

3. L'assumpció de les funcions tutelars per part de l'òrgan competent, en virtut de sentència ferma, es desenvoluparà amb els límits establerts a la legislació vigent i, en tot cas, de la manera determinada a la resolució judicial.

4. Les persones menors d'edat desemparades i que la tutela dels quals la tenguí assumida l'administració, rebran immediatament una primera atenció per a la seva observació i diàleg en el centre de primera acollida, en règim d'acolliment en família externa o aliena en llar funcional o amb acolliment professional o centre terapèutic.

En el cas que les persones menors d'edat estiguin a centres de primera acollida, la seva durada en aquests no podrà ser superior a sis mesos i, excepcionalment, fins a vuit mesos. Durant aquest període es proposarà, per part del personal tècnic del Servei del Menor, un programa de feina per establir si la persona menor d'edat ha de continuar tutelada i en quines condicions o s'ha d'iniciar un retorn i en quines condicions.

Article 74. Guarda voluntària de persones menors d'edat

1. Sense perjudici del que estableix l'article 172.2 del Codi Civil, quan ho acordi el jutge o la jutgessa en els casos que legalment procedeixi o quan les persones que n'exerceixen la pàtria potestat o la tutela prevegin el futur desemparament d'una persona menor d'edat, perquè no el poden atendre temporalment per causes involuntàries o de força major, han de posar en coneixement de l'òrgan públic competent aquesta circumstància a fi que l'administració competent en matèria de protecció de persones menors d'edat adopti immediatament les mesures que siguin necessàries per a la seva atenció adequada.

2. En aquests casos, l'òrgan competent, una vegada constatat el risc de futur desemparament de la persona menor d'edat, en pot assumir la guarda durant el temps necessari, sense necessitat d'incoar cap procediment de desemparament.

3. Durant el temps en el qual l'administració pública competent en protecció de persones menors d'edat exerceixi la guarda d'una persona menor d'edat, n'ha d'acordar l'atenció per mitjà d'alguna de les següents modalitats:

- a) Atendre-la en un centre d'acolliment residencial.
- b) Promoure un acolliment familiar.

4. La situació de guarda temporal voluntària cessa quan les persones que la van sol·licitar manifesten la seva voluntat de recuperar-la, una vegada comprovada la desaparició de les causes que van motivar la seva assumpció. Si la situació que motiva la guarda temporal no s'ha resolt, l'administració competent ha d'iniciar el procediment de desemparament, recollit als articles 64 i següents d'aquesta llei, per mantenir la guarda de la persona menor d'edat.

5. Si una vegada desaparegudes les circumstàncies objectives que van justificar la resolució de guarda per l'òrgan competent, els pares o les mares no sol·liciten la recuperació de la guarda, pot iniciar-se el procediment de desemparament recollit als articles 64 i següents d'aquesta llei.

Article 75. Contribució a la guarda voluntària

Els pares o les mares o la persona que exerceix la tutela de la persona menor d'edat en situació de guarda voluntària per l'administració competent en matèria de protecció de persones menors d'edat, han de prestar la col·laboració que els sol·licitin els equips tècnics en l'aplicació de les mesures adequades i han de col·laborar en tot o en part al sosteniment de les càrregues econòmiques que es derivin de la seva cura i atenció, en la forma que es determini reglamentàriament, atenent la seva capacitat econòmica.

CAPÍTOL IV MESURES DE PROTECCIÓ

SECCIÓ 1a RÈGIM GENERAL

Article 76. Classes de mesures de protecció

1. L'òrgan competent pot adoptar, amb subjecció al que preceptuen aquesta llei i la legislació civil aplicable, qualsevol de les mesures següents de protecció de la persona menor d'edat:

- a) La declaració de risc amb el manteniment de la persona menor d'edat al seu propi nucli familiar o de parentesc, seguit d'un pla de treball que prevegi ajudes de caràcter econòmic, educatiu, assistencial o terapèutic per part dels serveis competents.

Aquest tipus de mesures, atès que no comporten separació de la persona menor d'edat del seu entorn, s'han de prendre prioritàriament respecte de les restants recollides en aquest article.

- b) L'assumpció de la tutela per ministeri de la llei, amb la declaració prèvia de la situació de desemparament de la persona menor d'edat.
- c) L'acolliment residencial
- d) L'acolliment familiar.
- e) La proposta d'adopció davant l'òrgan judicial competent.
- f) Qualsevol altra que redundi en interès de la persona menor d'edat, ateses les seves circumstàncies personals, familiars i socials.

2. S'han d'establir i regular reglamentàriament els criteris dels procediments per declarar les situacions de desemparament i per adoptar i executar les mesures en situacions de desprotecció.

3. S'han de desplegar reglamentàriament els procediments d'acolliment familiar, d'adopció i de determinació de la idoneïtat.

Article 77. Durada de les mesures

1. La durada de les mesures de protecció ha de ser la mínima per aconseguir els objectius que es persegueixen amb aquestes.

2. En qualsevol cas les mesures són revisables periòdicament en funció de l'evolució del cas, com a mínim cada sis mesos.

Article 78. Causes d'extinció de les mesures

1. Les mesures descrites a l'article 76 s'extingeixen per la concurrència de qualsevol de les causes següents:

- a) Haver transcorregut el període (o la pròrroga) de durada establert a la resolució que la va constituir.
- b) Resolució de l'òrgan competent, fonamentada en la desaparició de les circumstàncies que la varen motivar o en la necessitat de substituir-la per una altra classe de mesura protectora.
- c) Constitució de tutela ordinària sobre la persona menor d'edat.
- d) Resolució judicial.
- e) Adopció de la persona menor edat.
- f) Emancipació de la persona menor d'edat per concessió judicial.
- g) Majoria d'edat.
- h) Defunció de la persona menor d'edat.

2. En els supòsits a), b) i d), l'òrgan que acordi l'extinció pot instar els equips tècnics competents a elaborar un programa de reinserció sociofamiliar que garanteixi i detalli els ajuts de qualsevol tipus necessaris per dur-lo a terme. Aquests ajuts s'han de regir pels principis establerts a la legislació vigent en matèria d'acció social i pels acords o els convenis als quals els consells insulars corresponents arribin amb les altres administracions públiques i amb entitats col·laboradores.

SECCIÓ 2a RÈGIM COMÚ DE L'ACOLLIMENT

Article 79. Constitució

1. Els acolliments es constitueixen mitjançant una resolució de l'òrgan de l'entitat pública competent per a la protecció de les persones menors d'edat de les Illes Balears o mitjançant una resolució judicial segons el que estableix la regulació estatal vigent.

2. La resolució ha de ser motivada i ha d'establir el tipus d'acollida, la manera en què s'ha d'exercir i la durada.

Article 80. Règim general

1. Sempre que sigui possible i favorable a l'interès de les persones menors d'edat, l'acollida de germans s'ha de confiar a una mateixa persona, família, entitat col·laboradora o centre d'acollida residencial.

2. L'entitat pública competent que tingui menors sota la seva guarda o tutela ha d'informar els progenitors o la persona que n'exerceix la tutela o la guarda sobre la situació de les persones menors d'edat quan no hi hagi una resolució judicial que ho prohibeixi.

3. S'ha de facilitar la comunicació entre la persona menor d'edat i la seva família natural per possibilitar que s'hi reintegri en el futur.

4. Els drets de visita i comunicació amb la família natural poden ser restringits per l'administració per una causa tècnica motivada, sense perjudici d'instar l'òrgan judicial que els suspengui.

5. El règim d'acolliment s'ha d'exercir sota la vigilància, l'assessorament i l'ajuda de l'òrgan competent i sota la superior vigilància del Ministeri Fiscal.

Article 81. Tipus d'acolliment

1. L'acolliment pot ser familiar o residencial.

2. D'acord amb els articles 173 i 173 bis del Codi Civil, els acolliments familiars poden seguir una d'aquestes modalitats:

- a) Acolliment familiar simple.
- b) Acolliment familiar permanent.
- c) Acolliment familiar preadoptiu.

SECCIÓ 3a ACOLLIMENT FAMILIAR SIMPLE I ACOLLIMENT FAMILIAR PERMANENT

Article 82. Supòsits en els quals són procedents

1. S'han de constituir prioritàriament quan la persona menor d'edat en situació de desprotecció hagi de ser separada del seu entorn de parentesc, i se n'ha de confiar la guarda a una família o a una persona que sigui idònia per a això.

2. Per determinar la idoneïtat de les persones o les famílies s'ha de valorar l'edat, l'aptitud educadora, la situació familiar, la motivació i qualsevol altra circumstància que garanteixi el desenvolupament integral de la personalitat de la persona acollida.

3. L'acolliment familiar simple és de caràcter transitori i es dóna si la situació de l'infant o de l'adolescent fa preveure la possibilitat de reinsercció a la seva família o mentre s'adopta una altra mesura de protecció més estable.

4. Si l'edat o altres circumstàncies de l'infant o adolescent i la seva família ho aconsellen i sempre amb l'informe favorable dels serveis d'atenció al menor, s'adoptarà l'acolliment familiar permanent. En aquest cas, l'entitat pública amb competències en aquesta matèria podrà sol·licitar al Jutjat de Menors les facultats inherents a la tutela per a les famílies acollidores i sempre en atenció al benefici superior de l'infant o de l'adolescent.

Article 83. Contingut

1. La persona menor d'edat acollida s'integra plenament a la vida de la família, amb el deure de respecte i obediència, i gaudirà dels drets reconeguts per la present llei.

2. Les persones que reben una persona menor d'edat en acolliment tenen el deure de tenir-ne cura, tenir-la en la seva companyia, alimentar-la, educar-la i procurar-li una formació integral.

3. En el supòsit d'un acolliment familiar simple, aquest s'ha de constituir amb una durada determinada i ha de tenir en compte els criteris específics següents:

- a) Acceptació de la durada màxima de l'acolliment familiar de dos anys, prorrogables per resolució motivada.
- b) Absència d'expectativa d'adopció.
- c) Acceptació de la relació de les persones menors d'edat amb les seves famílies biològiques, quan es consideri possible i adequat a les seves necessitats.

4. En el supòsit d'un acolliment familiar permanent, aquest s'ha de constituir amb una durada indeterminada i ha de tenir en compte els criteris específics següents:

- a) Acceptació de l'acolliment familiar sense límit temporal predeterminat. No hi ha una previsió de retorn amb la família biològica, però sí una possible relació.
- b) Absència d'expectativa d'adopció.
- c) Acceptació de la relació de la persona menor d'edat amb la seva família biològica, quan es consideri possible i adequat a les seves necessitats.

5. L'acolliment es formalitzarà per escrit i haurà d'incloure els extrems continguts a l'article 173 del Codi Civil.

Article 84. Extinció

1. Aquesta mesura de protecció s'extingeix per les causes generals contingudes als articles 78 d'aquesta llei i 173.4 del Codi Civil i per aquestes altres:

- a) Mort, absència o incapacitat de la persona acollidora.
- b) Quan la integració, l'adaptació o la convivència de la persona menor d'edat a la família acollidora no ha estat positiva.

2. En aquests supòsits, l'òrgan competent ha de decidir sobre si es manté la mateixa mesura en una altra família o persona idònia o si se substitueix per una d'alternativa.

3. En tot cas, serà necessària resolució judicial de cessació de l'acolliment si aquest règim ha estat acordat pel Jutjat de Menors.

SECCIÓ 4a
ACOLLIMENT FAMILIAR PREADOPTIU I PROPOSTA PRÈVIA D'ADOPCIÓ

Article 85. Acolliment familiar preadoptiu

1. Quan sigui necessari establir un període d'adaptació de les persones menors d'edat a la família abans de presentar la proposta d'adopció, l'òrgan competent pot formalitzar un acolliment familiar preadoptiu sempre que les persones acollidores compleixin els requisits necessaris per adoptar, hagin estat seleccionades per adoptar la persona menor d'edat i hagin donat a l'òrgan competent el seu consentiment a l'adopció.

2. La persona o les persones que acullin persones menors d'edat han de ser declarades idònies i manifestar per escrit el seu consentiment a l'òrgan competent amb caràcter previ a la resolució.

3. L'acolliment familiar preadoptiu serà objecte de seguiment per professionals que comprovaran l'atenció i la integració adequades de la persona menor d'edat a la seva família.

4. L'acolliment familiar preadoptiu també es podrà formalitzar en el moment en què l'òrgan competent presenti la seva proposta d'adopció de l'infant o de l'adolescent davant l'autoritat judicial, sempre que les persones acollidores compleixin els requisits necessaris per ser adoptants, hagin estat seleccionades per adoptar, hagin donat el seu consentiment i la persona menor d'edat es trobi en situació jurídica favorable per ésser adoptada.

Article 86. Proposta prèvia d'adopció

1. Transcorregut el període de durada de l'acolliment establert en la resolució que la va constituir sense que s'hagi revisat ni prorrogat aquesta mesura o en qualsevol moment anterior si ho determina l'òrgan competent, aquest pot iniciar l'expedient de la proposta d'adopció corresponent, d'acord amb la secció sisena d'aquest capítol.

2. A la proposta prèvia han de constar i s'han d'acreditar els aspectes continguts al Codi Civil i a la Llei d'enjudiciament civil.

SECCIÓ 5a
ACOLLIMENT RESIDENCIAL

Article 87. Supòsits en els quals és procedent

1. L'acolliment residencial s'ha d'acordar per decisió judicial o mitjançant una resolució administrativa. S'ha de constituir subsidiàriament i confiar la persona menor d'edat a una entitat pública o privada col·laboradora acreditada quan, sense perjudici del que estableix l'article 74.3.a), l'òrgan competent entengui que la persona menor d'edat en situació de desprotecció ha de ser separada del seu entorn familiar i quan hi concorri qualsevol d'aquestes circumstàncies:

- a) Que es prevegi que la situació de desprotecció serà transitòria.
- b) Que els equips tècnics competents a què es refereix l'article 70 d'aquesta llei desaconsellin l'acolliment familiar.
- c) Que no hi hagi famílies o persones idònies, en els termes de l'article 80 d'aquesta llei, per acollir-la.
- d) Que, encara que hi concorrin els requisits per a l'acolliment familiar preadoptiu, aquest no s'hagi constituït.

2. Excepcionalment, en els casos d'urgència en què no es pugui acudir a l'autoritat administrativa o judicial, l'ingrés de la persona menor d'edat s'ha de dur a terme malgrat tot i s'ha de comunicar la incidència a l'òrgan competent tan aviat com sigui possible perquè estudiï la situació de la persona menor d'edat i resolgui el que pertoca.

3. Qualsevol ingrés en acolliment d'una persona menor d'edat en un centre s'ha de notificar immediatament per escrit als progenitors no privats de la pàtria potestat o a les persones que n'exerceixen la tutela o la guarda, i s'ha de comunicar al Ministeri Fiscal.

4. Els criteris de selecció dels centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat s'ha d'establir reglamentàriament, però en qualsevol cas han de ser totalment oberts, integrats en un barri o en una comunitat i organitzats de manera que s'adeqüin a les característiques i necessitats de la persona menor d'edat i permetin una atenció personalitzada.

5. L'acolliment residencial de persones menors d'edat amb deficiències o discapacitats físiques o psíquiques greus o amb alteracions psiquiàtriques, que estiguin subjectes a mesures de protecció, s'ha de dur a terme en centres específics on s'ha de garantir un nivell adequat de prestacions assistencials, d'acord amb les seves necessitats.

Article 88. Contingut

1. El director o la directora del centre d'acolliment residencial de persones menors d'edat amb mesures de protecció exerceix, per delegació de l'òrgan competent, les facultats inherents a la guarda de les persones menors d'edat que s'hi trobin acollides.

2. El centre d'acolliment residencial ha de dispensar a la persona menor d'edat un tracte afectiu i l'atenció i l'educació necessàries. El personal dels centres d'acolliment residencial ha de tenir la titulació acadèmica corresponent a la seva professió, la competència i la preparació adequades.

3. Almenys durant l'any següent a la sortida de les persones menors d'edat d'un centre d'acolliment residencial, l'administració pública competent en matèria de protecció de persones menors d'edat n'ha de fer un seguiment —aplicant-hi l'ajuda tècnica necessària— amb la finalitat de comprovar que la seva integració social sigui correcta. L'entitat competent en matèria de protecció de persones menors d'edat podrà demanar la col·laboració dels serveis socials de les administracions locals, així com de qualsevol altres organismes i institucions públiques o privades que es considerin convenients.

4. Els centres d'acolliment residencial ubicats a les Illes Balears, de l'administració pública competent en matèria de protecció de persones menors d'edat o dependents d'una entitat col·laboradora acreditada, han d'estar autoritzats segons la normativa vigent. Amb aquesta finalitat, s'han de regular reglamentàriament els requisits que han de complir respecte de les condicions arquitectòniques, de seguretat, sanitàries, d'equipament, de personal, organitzatives, de funcionament intern, de programació i intervenció socioeducatives, d'atenció i participació, i qualsevol altra que es consideri d'interès en benefici de les persones menors d'edat.

Article 89. Reglamentació interna

1. Tots els centres i els serveis d'atenció a les persones menors d'edat s'han de regir per un reglament de règim intern o de funcionament, en el qual cal tenir presents els criteris i els principis d'aquesta llei, amb la finalitat que tant les persones menors d'edat com els progenitors o les persones que n'exerceixen la guarda coneguin de manera clara els seus drets i les seves obligacions.

2. Tots els reglaments de règim intern han de ser aprovats per l'administració pública competent en matèria de protecció de persones menors d'edat.

Article 90. Requisits reglamentaris

1. Els reglaments esmentats en els articles anteriors han d'establir, com a mínim:
 - a) Els sistemes pedagògics i d'observació que s'han d'adoptar i les etapes previstes per a la reinserció.
 - b) La qualificació i les funcions de cada un dels professionals dels centres i el funcionament de l'equip educatiu.
 - c) La metodologia del treball educatiu i la documentació que permeti fer un seguiment sistemàtic de les intervencions i de la seva avaluació.
 - d) El règim de visites i de contactes amb l'exterior.
 - e) La relació amb l'autoritat administrativa o judicial corresponent i el sistema d'informes.
 - f) L'abast de les intervencions educatives.
2. D'acord amb l'apartat anterior, la documentació de què ha de disposar el centre ha de ser, com a mínim, aquesta:
 - a) El projecte general de centre.
 - b) El reglament d'organització i funcionament del centre.
 - c) El pla anual, el pressupost i la memòria de gestió.
 - d) El projecte educatiu individual de la persona menor d'edat.

Article 91. Classificació i tipus de centres d'acolliment residencial

1. Els centres d'acolliment residencial poden ser, segons la titularitat:
 - a) Centres de titularitat pública, de gestió directa de l'administració pública competent en matèria de protecció de persones menors d'edat.
 - b) Centres de titularitat privada amb contracte o concert amb l'entitat pública competent en matèria de protecció de persones menors d'edat, a les quals corresponen l'autorització, l'acreditació, l'habilitació i la inspecció.
2. Segons el tipus de programa d'atenció residencial, els centres d'acolliment residencial poden ser:
 - a) Centres d'atenció de dia: destinats a persones menors d'edat a les quals s'hagi apreciat una situació de risc caracteritzada per l'existència d'un perjudici en el desenvolupament personal o social que no sigui prou greu per justificar la seva separació del nucli familiar i que necessitin durant algun període del dia el suport socioeducatiu, psicològic o de qualsevol altra índole que es consideri necessari per promoure els factors de protecció i per permetre la interacció de la persona menor d'edat amb la comunitat i la família.
 - b) Centres de primera acollida: centres de caràcter integral que proporcionen l'atenció immediata i transitòria a persones menors d'edat que, davant d'una possible situació de desprotecció, requereixin la sortida urgent del seu medi familiar, amb la necessitat d'un diagnòstic que orienti les mesures que ha

d'adoptar l'entitat pública competent en matèria de protecció de persones menors d'edat.

Cal procurar una estada de la persona menor d'edat tan breu com sigui possible i evitar que es prolongui més enllà de l'imprescindible.

L'ingrés d'una persona menor d'edat en un centre de primera acollida ha d'estar motivat, de manera ordinària, mitjançant una resolució administrativa de l'òrgan competent de protecció de persones menors d'edat.

En els casos d'atenció immediata, l'ingrés pot efectuar-se en virtut d'una diligència policial, judicial o del Ministeri Fiscal, que s'ha de notificar a l'òrgan competent en protecció de persones menors d'edat tan aviat com sigui possible.

- c) Centres d'acolliment per a persones menors d'edat estrangeres no acompanyades: destinats a acollir persones menors d'edat adolescents estrangeres que presentin desprotecció familiar total i requereixin un recurs residencial específic a causa de les dificultats d'inserció motivades per les diferències idiomàtiques, culturals i socials; a aquestes persones menors d'edat els serà d'aplicació l'establert a la normativa específica en matèria d'estrangeria i especialment sobre les actuacions administratives per dur a terme i regularitzar la seva estada.
- d) Centres d'acolliment residencial: destinats a acollir persones menors d'edat en situació de guarda o tutela amb necessitats residencials a mitjan i a llarg termini. Els centres s'han d'ubicar a residències, pisos, habitatges i llars en funció de l'edat i les característiques de les persones usuàries.
- e) Centres residencials d'atenció a la primera infància: destinats a les necessitats específiques de les persones menors d'edat de fins a 3 anys que requereixin una actuació protectora fora del context familiar.
- f) Centres de preparació per a l'emancipació: destinats a persones menors d'edat en situació de guarda o tutela, preferentment d'entre 16 i 17 anys, per iniciar un procés de desinternament gradual per tal d'aconseguir-ne l'autonomia i la integració social o afavorir-ne l'autonomia personal, social i laboral plenes.
- g) Centres residencials d'acció educativa especial: destinats a l'atenció integral especialitzada de persones menors d'edat amb discapacitat, amb problemes de salut mental o problemes greus de conducta que necessitin una atenció residencial per motiu de guarda o tutela, d'acord amb la resolució de l'autoritat competent.

Els centres residencials especials poden acollir persones menors d'edat amb diagnòstic específic que no puguin integrar-se en un altre nucli de convivència.

SECCIÓ 6a ADOPCIÓ

Article 92. Adopció de persones menors d'edat

1. Mitjançant la proposta d'adopció es promou la plena integració de la persona menor d'edat a una nova família, una vegada s'ha constatat la inviabilitat de la reintegració i la permanència definitiva de la persona menor d'edat al seu nucli familiar d'origen, sense perjudici de l'establert a l'article 176.2 del Codi Civil.

2. En els casos d'acolliment familiar preadoptiu previ s'estarà al que es disposa a l'article 86 d'aquesta llei.

3. L'adopció s'ha de constituir mitjançant una resolució judicial, que sempre ha de tenir en compte l'interès de la persona menor d'edat adoptada i la idoneïtat de la persona o de les persones adoptants per exercir la pàtria potestat.

4. Les actuacions administratives requerides per promoure un expedient d'adopció o d'adopció internacional s'han d'ajustar en qualsevol cas a la regulació establerta a l'ordenament jurídic vigent.

Article 93. Criteris d'aplicació

1. Es promourà l'adopció de la persona menor d'edat quan, realitzada l'exhaustiva valoració de la seva situació i de les seves circumstàncies i constatada la inviabilitat de la reintegració o la permanència definitiva de la persona menor d'edat al seu nucli familiar d'origen, respongui al seu interès i sigui la mesura més adequada per atendre les seves necessitats.

2. Amb independència de les actuacions que s'hagin de dur a terme davant el jutge o la jutgessa, l'autoritat competent constatarà amb caràcter previ la voluntat de l'adoptant major de 12 anys i valorarà l'opinió de la persona menor d'edat que, sense tenir 12 anys, tingui la maduresa i la capacitat suficients.

Article 94. Reserva i confidencialitat

Totes les actuacions administratives es duren a terme amb la reserva i la confidencialitat necessàries i s'evitarà en particular que la família biològica d'origen conegui les dades de la família adoptant.

Article 95. Adopció internacional

1. En matèria d'adopció internacional, corresponen a l'entitat pública competent:

- a) La recepció i la tramitació de les sol·licituds, directament o mitjançant entitats acreditades degudament.
- b) L'expedició dels certificats d'idoneïtat i l'expedició del compromís de seguiment i, si s'escau, la tramesa al país corresponent dels informes de seguiment.
- c) L'acreditació, el control, la inspecció i l'elaboració de directrius d'actuació de les entitats que facin funcions de mediació en el seu àmbit territorial. Les funcions de mediació que han de fer les entitats acreditades són les següents:

1r. Informació i assessorament a les persones interessades en matèria d'adopció internacional.

2n. Intervenció en la tramitació d'expedients d'adopció davant les autoritats competents, tant espanyoles com estrangeres.

3r. Assessorament i suport a les persones sol·licitants d'adopció en els tràmits i en les gestions que han de fer a Espanya i a l'estranger.

Només poden ser acreditades les entitats sense ànim de lucre inscrites en el registre corresponent, que tinguin com a finalitat en els seus estatuts la protecció de persones menors d'edat, que disposin dels mitjans materials i dels equips pluridisciplinaris necessaris per desenvolupar les funcions encomanades i que estiguin dirigides i administrades per persones qualificades per la seva integritat moral i per la seva formació en l'àmbit de l'adopció internacional.

Les entitats públiques poden retirar l'acreditació concedida, mitjançant un expedient contradictori, a les entitats de mediació que deixin de complir les

condicions que hagin motivat la concessió de l'acreditació o que amb la seva actuació infringeixin l'ordenament jurídic.

2. La comunicació entre les autoritats centrals espanyoles competents i les autoritats competents d'altres estats s'ha de coordinar d'acord amb el Conveni relatiu a la protecció de l'infant i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, subscrit a l'Haia el 29 de maig del 1993 i ratificat per Espanya mitjançant l'Instrument de 30 de juny del 1995.

3. En les adopcions internacionals no es poden produir mai beneficis financers diferents dels imprescindibles per cobrir les despeses estrictament necessàries.

4. Les entitats públiques competents han de crear un registre de reclamacions formulades per les persones que acudeixin a les entitats acreditades d'aquest article.

5. La persona o les persones adoptants d'una persona menor d'edat estrangera han de comunicar a l'entitat pública competent l'arribada d'aquesta a Espanya, i han de sotmetre's a les actuacions de seguiment que exigeixi la normativa del país d'origen de la persona menor d'edat adoptada.

CAPÍTOL V

REGISTRES

Article 96. El registre autonòmic de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat

El registre autonòmic de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, amb funcions d'inscripció, control, inventari i manteniment de les dades relatives a aquests centres, ha de ser únic per a tota la comunitat autònoma i ha de tenir caràcter reservat. La custòdia i la gestió s'han d'encomanar al Govern de les Illes Balears a través de la conselleria competent en la matèria.

Article 97. El registre autonòmic de protecció de persones menors d'edat

El registre autonòmic de protecció de persones menors d'edat, amb funcions d'inscripció, control, inventari i manteniment de les dades relatives a les guardes, les tuteles i els acolliments, ha de ser únic per a tota la comunitat autònoma i ha de tenir caràcter reservat amb subjecció a la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal. La custòdia i la gestió s'han d'encomanar al Govern de les Illes Balears a través de la conselleria competent en la matèria. Aquest registre ha de tenir les seccions següents:

- a) Secció primera: guardes.
- b) Secció segona: tuteles.
- c) Secció tercera: acolliments.

Article 98. El registre autonòmic d'adopcions

El registre autonòmic d'adopcions, amb funcions d'inscripció, control, inventari i manteniment de les dades relatives a les adopcions, ha de tenir caràcter únic per a tota la comunitat autònoma, ha de ser reservat, amb subjecció a la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, i la custòdia i la gestió s'han d'encomanar al Govern de les Illes Balears a través de la conselleria competent en la matèria.

Aquest registre ha de tenir les seccions següents:

- a) Secció primera: sol·licituds d'adopció nacional i internacional.
- b) Secció segona: certificats d'idoneïtat.
- c) Secció tercera: propostes prèvies d'adopció i tramitacions d'adopció internacional.

Article 99. Organització i funcionament

L'organització i el funcionament dels registres esmentats s'han de desplegar reglamentàriament, la qual cosa s'ha d'efectuar d'acord amb els principis següents:

- a) Intimitat, confidencialitat i obligació de reserva respecte de les inscripcions que hi hagi a qualsevol de les seccions del registre.
- b) Accés del Ministeri Fiscal en el compliment de les funcions que té encomanades legalment.

Article 100. Els registres insulars

1. Els consells insulars han d'assabentar el Govern de les Illes Balears de totes les dades necessàries per a la formació, la gestió i el control dels registres que s'esmenten a continuació i de qualsevol altra dada convenient a efectes estadístics:

- a) Registre autonòmic de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat.
- b) Registre autonòmic de protecció de persones menors d'edat.
- c) Registre autonòmic d'adopcions.

2. Els consells insulars, a l'àmbit territorial respectiu, han de crear i gestionar els seus propis registres insulars de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat i d'adopcions, respecte de les matèries que són competència seva.

3. Els registres insulars han de tenir l'estructura, l'organització i el funcionament assenyalats als articles anteriors, amb especial subjecció a la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

TÍTOL V

ACTUACIONS EN MATÈRIA DE PERSONES MENORS D'EDAT INFRACTORES

CAPÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 101. Competències

1. Correspon a l'administració autonòmica de les Illes Balears, a través de la conselleria competent en matèria de persones menors d'edat, l'execució material de les mesures que imposen els jutjats de menors en aplicació de la legislació reguladora de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat.

2. A aquest efecte, li corresponen la creació, l'organització, la gestió, la inspecció i el control dels serveis, de les institucions i dels programes necessaris per executar adequadament les mesures que imposen els jutjats competents en matèria de menors.

Article 102. Criteris d'actuació

L'Administració de la comunitat autònoma ha d'exercir les seves funcions sota el criteri genèric i superior de la defensa de l'interès de la persona menor d'edat, pels principis que estableix la legislació general reguladora d'aquesta matèria i sota els criteris específics següents:

- a) El caràcter fonamentalment educatiu de la seva intervenció.
- b) El reforçament de la inserció de la persona menor d'edat en la societat o la promoció de la seva reinserció.
- c) Els programes d'atenció i tractament a la persona menor d'edat adaptats a les necessitats i a les característiques individuals de les persones menors d'edat ateses.
- d) La intervenció integral sobre la persona menor d'edat, atenent les seves circumstàncies personals, formatives, familiars i socials.
- e) La normalització i la responsabilització progressives de la persona menor d'edat, atenent fonamentalment la seva edat.
- f) El respecte als drets que li siguin reconeguts, llevat dels que resultin afectats per la mesura imposada i pel contingut de la resolució judicial.

Article 103. Àmbit d'execució

Als efectes del que estableix aquest títol, el terme menor es refereix a totes les persones a les quals els sigui aplicable la legislació vigent en matèria de responsabilitat penal de les persones menors d'edat, que no hagin complert 18 anys, sense perjudici del que estableixen els articles 4 i 15 de la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal del menor, quan hi sigui aplicable.

Article 104. Col·laboració en l'execució

1. Per executar les mesures que dicten els jutjats de menors, l'Administració de la comunitat autònoma ha de disposar dels recursos de les xarxes ordinàries dels sistemes sanitari, educatiu i de serveis socials, sempre afavorint l'actuació coordinada dels organismes i de les institucions públiques amb competències en aquesta matèria.

2. L'Administració de la comunitat autònoma pot subscriure convenis de col·laboració amb associacions o entitats sense ànim de lucre o amb altres comunitats autònomes quan l'atenció adequada a la persona menor d'edat ho requereixi. Així mateix, ha de fomentar la participació i la col·laboració de les entitats públiques i privades, tot establint reglamentàriament els cursos per fer-les efectives. Els acords que en aquest sentit es puguin establir han de seguir els principis de cooperació, col·laboració i eficàcia, sense que això suposi cedir la titularitat o la responsabilitat.

CAPÍTOL II PREVENCIÓ

Article 105. Principis generals

1. La prevenció de les conductes de conflicte social de les persones menors d'edat ha de tenir una valoració primordial. Per a això s'han d'establir els programes, les actuacions i les intervencions necessaris per promoure i desenvolupar activitats de prevenció amb persones menors d'edat en risc de conflicte social, que incideixin sobre les seves alternatives de lleure, formació, promoció ocupacional, convivència familiar i totes les que contribueixin a una socialització millor.

2. A aquests efectes, l'Administració de la comunitat autònoma podrà promoure convenis de col·laboració amb altres administracions i entitats privades interessades a desenvolupar accions preventives.

Article 106. Actuacions

Una vegada detectada una situació de risc de conflicte social en què es trobi una persona menor d'edat, l'Administració de la comunitat autònoma ha de facilitar, per si mateixa, en col·laboració amb altres administracions o mitjançant convenis, alguna de les mesures següents, sense perjudici d'altres actuacions adequades:

- a) Assistència a activitats de caràcter compensatori o complementari a les activitats escolars.
- b) Assistència a activitats o tallers preparatoris per a la integració sociolaboral.
- c) Incorporació a programes de prevenció o atenció a les addiccions.
- d) Participació en programes de resolució de conflictes, de mediació, d'habilitats socials i de comunicació, o qualsevol altre que faciliti la millora de les relacions socials.
- e) Accés als serveis d'assistència especialitzada necessaris.

CAPÍTOL III EXECUCIÓ DE LES MESURES

Article 107. Finalitat de les mesures

La finalitat de les mesures ha de ser estimular el procés evolutiu de la persona menor d'edat amb vista a aconseguir que superi les dificultats en l'ordre personal i social i que recuperi els recursos de relació amb si mateixa i amb l'entorn. Així mateix, ha d'estar dirigida a procurar el desenvolupament integral de la persona menor d'edat i la inserció social efectiva.

Article 108. Tipus de mesures

1. Les mesures susceptibles de ser imposades a la persona menor d'edat poden ser, sempre depenent de les circumstàncies, les cautelars adoptades de conformitat amb l'article 28 de la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal del menor, i les mesures adoptades en sentència ferma que indica l'article 7.1 de la llei esmentada.

2. L'Administració de la comunitat autònoma ha d'informar el Ministeri Fiscal i la persona menor d'edat sobre les activitats o els recursos complementaris a l'execució de les mesures.

Article 109. Medi obert

1. L'Administració de la comunitat autònoma ha de disposar de serveis especialitzats per complir les mesures en medi obert acordades per resolució judicial.
2. Les mesures en medi obert s'han d'executar d'acord amb el que determini la resolució judicial i sobre la base de la programació de la intervenció elaborada a aquest efecte.
3. S'ha d'assignar cada cas a un tècnic o a una tècnica, que se n'ha de responsabilitzar i ha de coordinar tota la intervenció.
4. En la intervenció, d'orientació primordialment educativa i de finalitat integradora, cal procurar el treball en equip, l'orientació multidisciplinària, la participació coordinada dels dispositius, dels recursos normalitzats i també dels serveis socials de base i sectorials, i la col·laboració de professionals especialitzats quan calgui.
5. Sempre que la naturalesa i el contingut de les actuacions concretes ho permetin, aquestes s'han de dur a terme en el medi familiar i social de la persona menor d'edat infractora.
6. Els procediments d'actuació, genèrics i específics, en l'execució de les diferents mesures en medi obert s'han d'establir reglamentàriament.
7. Durant l'execució s'han d'elaborar els informes de seguiment, d'avaluació i de revisió de cada cas amb la periodicitat que s'estableixi reglamentàriament, i els altres que determini la legislació vigent o demani l'autoritat judicial o el Ministeri Fiscal.
8. S'ha d'oferir a la persona menor d'edat tractament ambulatori, quan així es resolgui, als centres de salut, a les unitats de salut mental, als centres de dia i a tots els centres que s'habilitin per a això.
9. Quan la resolució judicial estableixi la mesura d'acolliment per una altra persona o per un altre nucli familiar, l'Administració de la comunitat autònoma ha de garantir la idoneïtat de les persones acollidores.

Article 110. Mesures privatives de llibertat

1. L'Administració de la comunitat autònoma ha d'executar la resolució judicial d'ingrés o d'internament en un centre, en funció e la mesura decretada.
2. Qualsevol que sigui el règim acordat, s'han de dur a terme funcions educatives i pedagògiques dirigides a la reeducació de les persones menors d'edat per facilitar-lo l'evolució personal i la integració social i laboral, que s'han de plasmar en projectes socioeducatius individuals adaptats a les característiques psicològiques i socials de cada persona menor d'edat ingressada.

Article 111. Mediació, conciliació i reparació extrajudicial

L'Administració de la comunitat autònoma ha de fomentar les diferents alternatives per a la resolució de conflictes en l'àmbit prejudicial, per la qual cosa disposa de la col·laboració de les diferents administracions, especialment de les corporacions locals. Per a això, sense perjudici de les competències dels equips tècnics de la Fiscalia de Menors, l'Administració de la comunitat autònoma pot posar a disposició del Ministeri Fiscal i dels jutjats de menors, si s'escau, els programes necessaris per dur a terme les funcions de mediació, conciliació i reparació extrajudicial.

Article 112. Seguiment de les mesures

L'Administració de la comunitat autònoma ha de fer el seguiment de l'execució de les mesures acordades judicialment, siguin quin siguin el centre, la institució o el o la professional als quals se n'encomani l'execució material.

Article 113. Modificació de mesures

Sense perjudici de les competències del jutge o la jutgessa de menors, quan, com a producte del seguiment esmentat a l'article anterior, s'aprecii que han variat o han desaparegut les condicions expressades a la resolució judicial com a fonament o justificació per a la imposició de la mesura, o quan s'entenguin assolits els objectius fixats o es consideri la impossibilitat d'assolir-los, l'Administració de la comunitat autònoma ha d'elaborar un informe motivat on proposi el més adequat per a l'interès superior de la persona menor d'edat sobre la modificació, la substitució o el desistiment sense efecte de la mesura en compliment, a fi que el jutge de menors resolgui el que resulti procedent.

CAPÍTOL IV CENTRES DE PERSONES MENORS D'EDAT

Article 114. Classes de centres

1. L'Administració de la comunitat autònoma ha de disposar de centres per executar les mesures d'internament, incloses, si n'es el cas, les d'internament terapèutic, que es podran complir en règim tancat, semiobert i obert.
2. En aquests centres s'han d'executar igualment les mesures d'internament de cap de setmana.

Article 115. Organització interna

1. Els centres han d'estar orientats a afavorir la integració social i familiar de la persona menor d'edat, tot potenciant les activitats que permetin la seva participació social activa.
2. Han de comptar amb un pla anual d'actuació en el qual s'han d'indicar els programes, les iniciatives i els recursos que serviran per garantir la consecució dels objectius de les mesures que imposin els jutjats de menors.
3. El personal dels centres d'acolliment residencial ha de tenir la titulació acadèmica corresponent a la seva professió, la competència i la preparació adequades.
4. Es dictarà per aquests centres un reglament de règim intern i funcionament, d'acord amb el que disposa la normativa vigent en matèria de responsabilitat penal de les persones menors d'edat.

Article 116. Supervisió i inspecció

1. L'Administració de la comunitat autònoma, mitjançant la conselleria competent en matèria de persones menors d'edat, ha d'exercir les funcions d'inspecció per garantir que l'actuació dels centres i dels seus o de les seves professionals es dugui a

terme amb respecte als drets i a les garanties de les persones menors d'edat internades.

2. Les persones menors d'edat poden sol·licitar comunicació amb l'òrgan d'inspecció competent.

TÍTOL VI ORGANITZACIÓ INSTITUCIONAL

CAPÍTOL I SINDICATURA DE GREUGES

Article 117. La Sindicatura de Greuges

1. La Sindicatura de Greuges, en la manera i en les condicions establertes per la normativa reguladora, ha de vetllar especialment pel compliment per part de les administracions públiques de les previsions establertes en aquesta llei.

2. A tal efecte es podrà nomenar un defensor o una defensora de la infància i l'adolescència adjunt o adjunta a la Sindicatura de Greuges.

CAPÍTOL II CONSELL D' INFÀNCIA I FAMÍLIA DE LES ILLES BALEARS

Article 118. Objecte, funcions i composició

1. El Consell d'Infància i Família de les Illes Balears és l'òrgan col·legiat de composició mixta i multidisciplinària adscrit a la conselleria competent en matèria d'infància i família del Govern de les Illes Balears, que exerceix funcions de consulta i proposta i que constitueix un fòrum de debat per promoure i facilitar la participació, la consulta i el diàleg de totes les institucions i entitats implicades en aquesta matèria.

2. Les competències, l'estructura i el règim de funcionament del Consell d' Infància i Família de les Illes Balears s'han d'establir reglamentàriament.

CAPÍTOL III COMISSIÓ INTERINSULAR DE PROTECCIÓ DE PERSONES MENORS D'EDAT

Article 119. Objecte, funcions i composició

1. La Comissió interinsular de protecció de persones menors d'edat és un òrgan col·legiat que té per objecte unificar els criteris d'aplicació de la normativa vigent en aquest moment o en el futur i també planificar i avaluar l'estratègia en matèria de protecció de persones menors d'edat que s'ha d'aplicar en l'àmbit de les Illes Balears. Així mateix, té facultats per interpretar i fixar criteris d'aplicació de la normativa i per formular propostes per assegurar la protecció social, econòmica i jurídica de les persones menors d'edat.

2. La Comissió interinsular de protecció de persones menors d'edat ha de ser integrada pels membres següents:

- a) El president o la presidenta, que ha de ser la persona titular de la conselleria del Govern competent en la matèria o la persona en qui delegui.
- b) Quatre vocals: tres que nomenaran els consells insulars, un per cada consell, i un, que actuarà de secretari o secretària de la comissió, nomenat o nomenada pel conseller o per la consellera de la comunitat autònoma competent en la matèria.

3. La Comissió s'ha de reunir com a mínim una vegada l'any i quan ho sol·liciti almenys una de les institucions representades o quan ho determini el president o la presidenta. A les sessions hi poden assistir els i les vocals acompanyats o acompanyades dels tècnics i de les tècniques que considerin oportuns, que tenen veu però no vot.

4. La Comissió Interinsular de Protecció de persones menors d'edat ha d'elaborar i aprovar el seu reglament de funcionament.

TÍTOL VII

INICIATIVA SOCIAL I INSTITUCIONS COL-LABORADORES

Article 120. Foment de la iniciativa social

1. Les administracions públiques de les Illes Balears, a l'àmbit de les competències respectives, han de fomentar les iniciatives socials que contribueixin a divulgar i estendre els drets de les persones menors d'edat.

2. Així mateix, poden concedir subvencions o subscriure convenis amb entitats privades per promoure i fomentar accions que es considerin d'interès per al desenvolupament dels drets de les persones menors d'edat.

3. Amb caràcter anual, el Govern de les Illes Balears podrà atorgar premis per distingir les persones, els grups o les entitats que hagin destacat especialment per l'activitat desenvolupada o per la seva contribució al foment de la protecció i la defensa dels drets de les persones menors d'edat a les Illes Balears.

Les bases, la composició del jurat i la resta d'aspectes de la concessió d'aquests premis s'han de determinar reglamentàriament, i correspon al Consell d'Infància i Família de les Illes Balears fer-ne les propostes o les candidatures.

Article 121. Entitats d'integració familiar

1. Són entitats d'integració familiar totes les que, sense tenir ànim de lucre, desenvolupin funcions de mediació en els procediments d'acolliment familiar donant suport a la convivència familiar de les persones menors d'edat, sigui a la seva família biològica o no.

2. Els consells insulars poden habilitar com a entitats col·laboradores les entitats d'integració familiar que compleixin els requisits que s'estableixin reglamentàriament.

3. Les entitats col·laboradores d'integració familiar poden ser habilitades per acomplir les funcions següents:

- a) Acolliment residencial temporal de persones menors d'edat.
- b) Intervenció tècnica especialitzada, social, educativa, psicològica, etc., tant individual com de suport a la convivència i de mediació en conflictes familiars.
- c) Mediació en processos d'acolliment familiar.
- d) Mediació en procediments d'adopció que es desenvolupin a les Illes Balears.

- e) Mediació en procediments d'adopció o acolliment que es desenvolupin en altres països. En aquest cas, l'entitat habilitada té la consideració d'entitat col·laboradora d'adopció internacional de conformitat amb les disposicions reglamentàries.

4. Es crea el Registre d'entitats col·laboradores d'integració familiar, adscrit a la conselleria competent en matèria de menors i família, amb funcions d'anotació, constància i control d'aquestes entitats el desplegament reglamentari del qual correspon al Govern de les Illes Balears. A aquest registre li serà d'aplicació la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

TÍTOL VIII INFRACCIONS I SANCIONS

CAPÍTOL I INSPECCIÓ

Article 122. Inspecció

A l'àmbit territorial de les Illes Balears, les administracions públiques competents han de vetllar perquè es compleixi el que disposen aquesta llei i la normativa que la desplegui, i han de destinar els mitjans personals i materials necessaris per exercir la funció inspectora.

Article 123. Funcions de la inspecció

La inspecció en matèria de persones menors d'edat ha d'exercir les funcions següents:

- a) Vigilar i comprovar el compliment dels preceptes d'aquesta llei i de les normes que la despleguin.
- b) Assessorar i informar sobre les disposicions en matèria de persones menors d'edat.
- c) Tramitar la documentació que correspongui a l'exercici de la funció inspectora.
- d) Verificar els fets que, eventualment, els particulars denunciïn i que puguin ser constitutius d'infracció.
- e) Qualsevol altra funció que se li atribueixi legalment o reglamentàriament.

Article 124. Actuacions de seguiment

1. L'administració competent que tingui atribuït l'exercici de funcions de seguiment en matèria de persones menors d'edat ha de comprovar periòdicament d'ofici o a instància de part que les condicions en què es presten els serveis en matèria de persones menors d'edat i de les instal·lacions on es presten s'adeqüen a les disposicions vigents.

2. Després de l'actuació de seguiment s'ha d'emetre l'informe corresponent, que s'ha de traslladar a l'òrgan competent perquè adopti les mesures que consideri oportunes.

Article 125. Habilitació i facultats dels inspectors i de les inspectores

1. La funció inspectora en matèria de persones menors d'edat l'ha d'exercir el personal funcionari adscrit a l'òrgan administratiu que tingui atribuïda la competència i els llocs de feina que s'hagin designat per exercir la funció inspectora. Els inspectors i les inspectores tenen la consideració d'autoritat en l'exercici d'aquesta funció i gaudeixen de la protecció i de les atribucions establertes en la legislació vigent.

2. L'administració pública competent pot habilitar personal funcionari per exercir les funcions inspectores en els casos en què calgui reforçar les actuacions d'inspecció.

3. Per dur a terme les seves funcions inspectores, els inspectors i les inspectores i el personal funcionari habilitat poden requerir la informació i la documentació que considerin necessària per verificar el compliment de la normativa vigent, i poden accedir lliurement i sense avís previ als locals i a les instal·lacions subjectes a aquesta llei.

4. El personal funcionari que dugui a terme funcions d'inspecció és obligat a identificar-se en l'exercici d'aquesta, a mostrar les credencials que acreditin la seva condició i a guardar secret i sigil professional respecte dels fets dels quals s'assabenti en l'exercici de la seva funció.

5. L'Administració de la comunitat autònoma exerceix la funció inspectora en les matèries de la seva competència recollides en aquesta llei; l'exercici de la competència recau en els òrgans que a aquest efecte designin les conselleries competents en matèria de sanitat, educació, serveis socials, esports, interior, defensa dels consumidors, medi ambient, innovació i noves tecnologies, quan la infracció es produeixi al seu àmbit competencial d'actuació, d'acord amb el que estableixen els decrets d'estructura orgànica de les conselleries competents. En els supòsits no atribuïts específicament a una conselleria, la funció inspectora correspon a les direccions generals competents en matèria de persones menors d'edat.

6. Els ajuntaments i els consells insulars exerceixen la funció inspectora en les matèries pròpies de la seva competència que estableix aquesta llei. La determinació de l'òrgan inspector concret s'ha de fer d'acord amb la seva normativa pròpia.

7. Les actuacions inspectores s'han de dur a terme amb subjecció estricta al que disposin aquesta llei i les normes que la despleguin.

Article 126. Actes d'inspecció

1. Una vegada enllestida l'activitat inspectora, el resultat s'ha de fer constar documentalment en una acta d'inspecció, en la qual s'han de constatar les presumptes infraccions previstes legalment, així com l'absència d'infraccions.

2. Els fets recollits en les actes d'inspecció formalitzades legalment es presumeixen certs, sense perjudici de les proves que puguin aportar les persones interessades en defensa dels seus drets i interessos.

CAPÍTOL II INFRACCIONS

Article 127. Infraccions administratives i subjectes responsables

1. Es consideren infraccions administratives a aquesta llei les accions o les omissions tipificades i sancionades en aquest títol.

2. Són subjectes responsables de les infraccions administratives les persones físiques o jurídiques a les quals siguin imputables les accions o les omissions constitutives d'infraccions tipificades en aquesta llei.

Article 128. Infraccions lleus

Constitueixen infraccions lleus les accions i omissions següents, sempre que no hagin de ser qualificades com a greus o molt greus d'acord amb els articles 129 i 130 d'aquesta llei:

- a) Que les persones titulars dels centres o serveis, o el personal al seu servei no facilitin el tractament i l'atenció que, d'acord amb la seva finalitat, corresponen a les necessitats de les persones menors d'edat, sempre que no se'n derivin perjudicis per a aquestes.
- b) Totes les accions o les omissions que suposin l'incompliment de la normativa sobre autorització, registre i actualització de dades, acreditació, inspecció i funcionament de les entitats, dels serveis i dels centres que tinguin com a finalitat l'atenció a les persones menors d'edat.
- c) No disposar, en els centres en què sigui preceptiu, de reglament de règim interior o incomplir-ne greument el contingut.
- d) Que els progenitors o les persones que exerceixin la tutela o la guarda de persones menors d'edat no gestionin una plaça escolar per a una persona menor d'edat en període d'escolarització.
- e) Que els progenitors o les persones que exerceixin la tutela o la guarda de persones menors d'edat no procurin, en el període d'escolarització obligatòria, que les persones menors d'edat assisteixin al centre escolar quan disposin d'una plaça i sense cap causa que ho justifiqui.

Article 129. Infraccions greus

Constitueixen infraccions greus les accions i les omissions següents, sempre que no hagin de ser qualificades com a molt greus d'acord amb l'article 130 d'aquesta llei:

- a) Cometre la tercera infracció lleu en el termini d'un any, quan les dues anteriors hagin estat objecte de sanció per infracció lleu.
- b) Utilitzar les persones menors d'edat en activitats publicitàries o espectacles que aquesta llei els prohibeixi.
- c) Permetre l'entrada de persones menors d'edat a establiments, locals o recintes on els estigui prohibit l'accés d'acord amb l'article 48.1 d'aquesta llei.
- d) Permetre la participació activa de persones menors d'edat als espectacles o a les festes públiques a què fa referència l'article 48.2 d'aquesta llei.
- e) Vendre, llogar, subministrar, exhibir o oferir a persones menors d'edat les publicacions a les quals es refereix l'article 42 d'aquesta llei.
- f) Vendre, llogar, difondre o projectar, subministrar o oferir a les persones menors d'edat el material audiovisual a què es refereix l'article 42 d'aquesta llei.
- g) Incomplir el que estableix aquesta llei sobre la programació i les emissions de ràdio i televisió, i sobre l'ús i l'accés a sistemes de telecomunicació i telemàtics.
- h) Incomplir el que estableix aquesta llei en matèria de publicitat i consum.

- i) Cometre les accions i les omissions previstes en les lletres a) i d) de l'article anterior quan se'n derivin perjudicis greus per a les persones menors d'edat.
- j) No assabentar l'administració pública competent o una altra autoritat pública la possible situació de risc o de desemparament en què es pugui trobar un infant o un o una adolescent, de conformitat amb el que disposa aquesta llei i amb l'article 13 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil.
- k) No posar a disposició de l'administració pública competent o d'una altra autoritat pública o de la família, en el termini de vint-i-quatre hores, un infant o un o una adolescent que es trobi abandonat, extraviat o escapat de casa seva.
- l) Incomplir les resolucions que dicti l'entitat pública competent en l'exercici de les seves competències.
- m) Excedir-se en les mesures correctores a infants sotmesos a mesures judicials o a la limitació dels seus drets més enllà del que s'hagi establert en les decisions judicials o en les normes que regulin el funcionament intern dels centres i les institucions on es trobin, efectuades per les persones responsables, els treballadors i les treballadores o els col·laboradors i les col·laboradores dels centres o de les institucions.
- n) Rebre una persona menor d'edat aliena a la família de les persones amb la intenció de la seva futura adopció, sense la intervenció de l'òrgan competent de l'entitat pública.
- o) Impedir, els progenitors o les persones que n'exerceixin la tutela o la guarda, que una persona menor d'edat en període d'escolarització obligatòria assisteixi al centre escolar quan disposi d'una plaça i sense cap causa que ho justifiqui.
- p) Obrir, tancar o engegar el funcionament d'un servei o d'un centre d'atenció a persones menors d'edat sense haver obtingut prèviament l'autorització administrativa oportuna.
- q) Que els titulars dels centres o dels serveis d'atenció a persones menors d'edat o el personal al seu servei impedeixin, obstrueixin o dificultin de qualsevol manera les funcions d'inspecció i de control.
- r) Intervenir amb funcions de mediació per a l'acolliment familiar i per a l'adopció internacional sense estar acreditat o habilitat.
- s) Cometre totes les accions o les omissions no previstes en els apartats anteriors que suposin incomplir les normes sobre autorització, registre, acreditació, inspecció i funcionament de les entitats, dels serveis i dels centres que tinguin com a finalitat l'atenció a les persones menors d'edat, sempre que impliquin una conducta de caràcter dolós o siguin materialment danyoses per a les persones menors d'edat o destinatàries d'aquelles.
- t) Que les persones titulars de centres o serveis d'atenció a persones menors d'edat sense ànim de lucre, o el personal al seu servei, emparin o exerceixin pràctiques lucratives.
- u) Que les entitats col·laboradores que actuïn en règim de concert amb qualsevol de les administracions públiques amb competències en matèria de persones menors d'edat a l'àmbit de les Illes Balears, percebin quantitats no autoritzades com a contraprestació pels serveis d'atenció a les persones menors d'edat o a les seves famílies.

- v) Que el centre o el personal sanitari incompleixi l'obligació d'identificar la persona nomenada, d'acord amb l'article 25 d'aquesta llei.
- w) Que els professionals que intervinguin en la protecció de les persones menors d'edat incompleixin el deure de confidencialitat i reserva respecte de les dades personals d'aquestes.
- x) Cometre qualsevol infracció dels drets reconeguts en aquesta llei no recollida expressament en aquest article.

Article 130. Infraccions molt greus

Són infraccions molt greus:

- a) La comissió de la tercera infracció greu en el termini d'un any, quan les dues anteriors hagin estat objecte de sanció per infracció greu.
- b) Les accions o les omissions previstes a l'article anterior quan se'n derivin danys per als drets de la persona menor d'edat de reparació impossible o difícil.
- c) La infracció greu tipificada a la lletra n) de l'article anterior quan hi hagi hagut preu, engany o perill manifest per a la integritat física o psíquica de la persona menor d'edat.
- d) La infracció greu tipificada a la lletra r) de l'article anterior quan hi hagi hagut preu, engany o perill manifest per a la integritat física o psíquica de la persona menor d'edat.
- e) Les infraccions greus tipificades a les lletres b) i h) de l'article anterior quan hi hagi hagut preu, engany o perill manifest per a la integritat física o psíquica de la persona menor d'edat.

CAPÍTOL III SANCIONS

Article 131. Sancions

Les infraccions establertes en aquesta llei s'han de sancionar de la manera següent:

- a) Infraccions lleus: amonestació per escrit o multa de fins a 3.000 euros.
- b) Infraccions greus: multes des de 3.001 euros fins a 30.000 euros.
- c) Infraccions molt greus: multes des de 30.001 euros fins a 600.000 euros.

Article 132. Altres sancions

Independentment de les multes que es puguin imposar d'acord amb l'article anterior, en els supòsits d'infraccions greus o molt greus i segons les circumstàncies que hi concorrin es poden imposar les sancions accessòries següents:

- a) Tancament total o parcial del centre de protecció fins a un any per a les infraccions greus; tancament total o parcial de fins a dos anys o tancament definitiu per a les infraccions molt greus.
- b) Prohibició de finançament públic durant un temps de fins a cinc anys, d'acord amb la normativa autonòmica vigent en la matèria.
- c) Inhabilitació per desenvolupar funcions i activitats similars o per exercir càrrecs de caràcter anàleg fins a un termini de cinc anys.

- d) Difusió pública de la sanció imposada en les condicions fixades per l'autoritat sancionadora quan el responsable de la infracció sigui algun mitjà de comunicació social.

Article 133. Gradació de les sancions

Una vegada qualificades les infraccions, les sancions s'han de graduar d'acord amb la reiteració, el grau d'intencionalitat o de negligència, la gravetat dels perjudicis causats ateses les circumstàncies de la persona menor d'edat i la rellevància o la transcendència social que hagin assolit.

Article 134. Reincidència

Es produeix reincidència quan la persona responsable de la infracció hagi estat sancionada mitjançant una resolució ferma per la comissió d'una altra infracció de la mateixa naturalesa en el termini d'un any comptador des de la notificació d'aquella.

Article 135. Finalitat de l'import de les sancions

Les administracions públiques actuant, a l'àmbit de les competències respectives, han de destinar els ingressos derivats de la imposició de les sancions establertes en aquesta llei a l'atenció i a la protecció de les persones menors d'edat.

Article 136. Prescripció de les infraccions i de les sancions

1. Les infraccions tipificades en aquesta llei prescriuen al cap d'un any si són lleus; al cap de tres, si són greus; i al cap de cinc, si són molt greus, sempre comptadors des del dia en què s'hagin comès. En els assumptes d'activitat continuada o plural, s'entén que és el dia en què aquesta acaba o en què es va fer l'últim acte.

2. Les sancions imposades per infraccions molt greus prescriuen al cap de cinc anys; les imposades per infraccions greus, al cap de tres; i les imposades per infraccions lleus, al cap d'un any.

Article 137. Procediment aplicable

1. Les infraccions dels preceptes d'aquesta llei han de ser objecte de les sancions administratives corresponents, amb la instrucció prèvia de l'expedient oportú i sense perjudici de les responsabilitats civils que puguin derivar-se d'aquests fets.

2. El procediment sancionador és el que regeixi amb caràcter general a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

3. Els ajuntaments i els consells insulars exerceixen la potestat sancionadora en les matèries pròpies de la seva competència que estableix aquesta llei. La determinació de l'òrgan sancionador concret s'ha de fer d'acord amb la normativa pròpia.

4. L'Administració de la comunitat autònoma exerceix la potestat sancionadora en les matèries que estableix aquesta llei a la seva competència; l'exercici de la competència recau en els òrgans que a aquest efecte designin les conselleries competents en matèria de sanitat, educació, serveis socials, esports, interior, defensa dels consumidors, medi ambient, innovació i noves tecnologies, quan la infracció es produeixi al seu àmbit competencial d'actuació, d'acord amb el que estableixen els decrets d'estructura orgànica de les conselleries competents. En els supòsits no atribuïts específicament a una conselleria, la potestat sancionadora correspon a la conselleria competent en matèria de menors.

Article 138. Mesures cautelars

1. L'òrgan competent per resoldre pot adoptar en qualsevol moment, mitjançant un acord motivat, les mesures de caràcter provisional que assegurin l'eficàcia de la resolució que pugui recaure, evitar el manteniment dels efectes de la infracció i les exigències dels interessos generals. En qualsevol cas, s'han d'adoptar les mesures necessàries per salvaguardar la integritat física i psíquica de la persona menor d'edat.

2. Les mesures cautelars s'han d'ajustar a la intensitat, la proporcionalitat i les necessitats dels objectius que es pretenguin garantir en cada cas concret.

Article 139. Concurrencia d'actuacions amb l'ordre jurisdiccional penal

1. En els supòsits en què la conducta pugui ser constitutiva de delictes, l'administració ha de passar el tant de culpa a la jurisdicció competent i s'ha d'abstenir de seguir el procediment sancionador mentre l'autoritat judicial no dicti una sentència ferma, decreti el sobreseïment i l'arxiu de les actuacions o el Ministeri Fiscal efectui la devolució de l'expedient.

2. La pena imposada per l'autoritat judicial exclou la imposició d'una sanció administrativa.

3. En el cas que no es consideri que hi ha hagut delictes, l'administració ha d'iniciar o continuar l'expedient sancionador basant-se en els fets que els tribunals hagin considerat provats.

Article 140. Altres responsabilitats

Si, com a conseqüència de la resolució d'un procediment sancionador, es deriven responsabilitats administratives o d'una altra índole per als progenitors o per a les persones que exerceixin la tutela o la guarda de persones menors d'edat, se n'ha d'informar el Ministeri Fiscal amb la finalitat de depurar possibles responsabilitats civils.

Article 141. Recursos

Contra les resolucions recaigudes en els procediments sancionadors es poden interposar els recursos administratius i jurisdiccionals que legalment siguin procedents.

Article 142. Publicitat de les sancions

En el cas d'infraccions greus o molt greus, l'òrgan competent ha d'acordar en la resolució de l'expedient sancionador que es publiquin en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* les sancions imposades una vegada que aquestes hagin adquirit fermesa.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

D'acord amb el que disposa l'article 137 d'aquesta llei en relació amb l'article 4.1.1 del Decret 14/1994, de 10 de febrer, pel qual s'aprova el reglament del procediment a seguir per l'Administració de la comunitat autònoma en l'exercici de la potestat sancionadora, es regirà pel procediment establert en aquest reglament l'exercici de la potestat sancionadora dels consells insulars i de les altres corporacions locals en matèries de les quals la competència normativa correspongui a la comunitat autònoma sense perjudici de les especialitats pròpies d'organització.

Disposició addicional segona

Es crea l'Observatori de la infància i l'adolescència a les Illes Balears, adscrit a la conselleria competent en matèria de menors, per desenvolupar actuacions d'investigació, estudi i anàlisi tècnica de les matèries relacionades amb l'atenció i els drets de les persones menors d'edat. La composició, els objectius i el règim de funcionament s'han d'establir reglamentàriament.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

Mentre no es disposi el que estableix l'article 117 de la llei, el director o la directora de l'Oficina de Defensa dels Drets dels Menors ha d'exercir les funcions que estableixen el Decret 16/1997, de 30 de gener, i les disposicions que el modifiquen, i també el que disposa aquesta llei.

Disposició transitòria segona

En el termini màxim de sis mesos des que entri en vigor aquesta llei, s'han de revisar les situacions i les mesures de protecció adoptades fins llavors, amb la finalitat d'adequar-les a les disposicions d'aquesta norma.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Disposició derogatòria única

1. Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta llei i en particular:

- a) La Llei 6/1995, de 21 de març, d'aplicació de les mesures judicials sobre menors infractors.
- b) La Llei 7/1995, de 21 de març, de guarda i protecció de menors desemparats.

2. Les referències que al llarg de l'articulat de la Llei 8/1997, de 18 de desembre, d'atribució de competències en matèria de tutela, acolliment i adopció de menors als consells insulars, es fan a la Llei 7/1995, de 21 de març, de guarda i protecció de menors desemparats, s'han d'entendre substituïdes per aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

Es faculta el Consell de Govern de les Illes Balears per dictar les disposicions necessàries per desplegar i executar aquesta llei.

Disposició final segona

Aquesta llei entrarà en vigor als vint dies d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. Així mateix, s'ha de publicar en el *Boletín Oficial del Estado*.